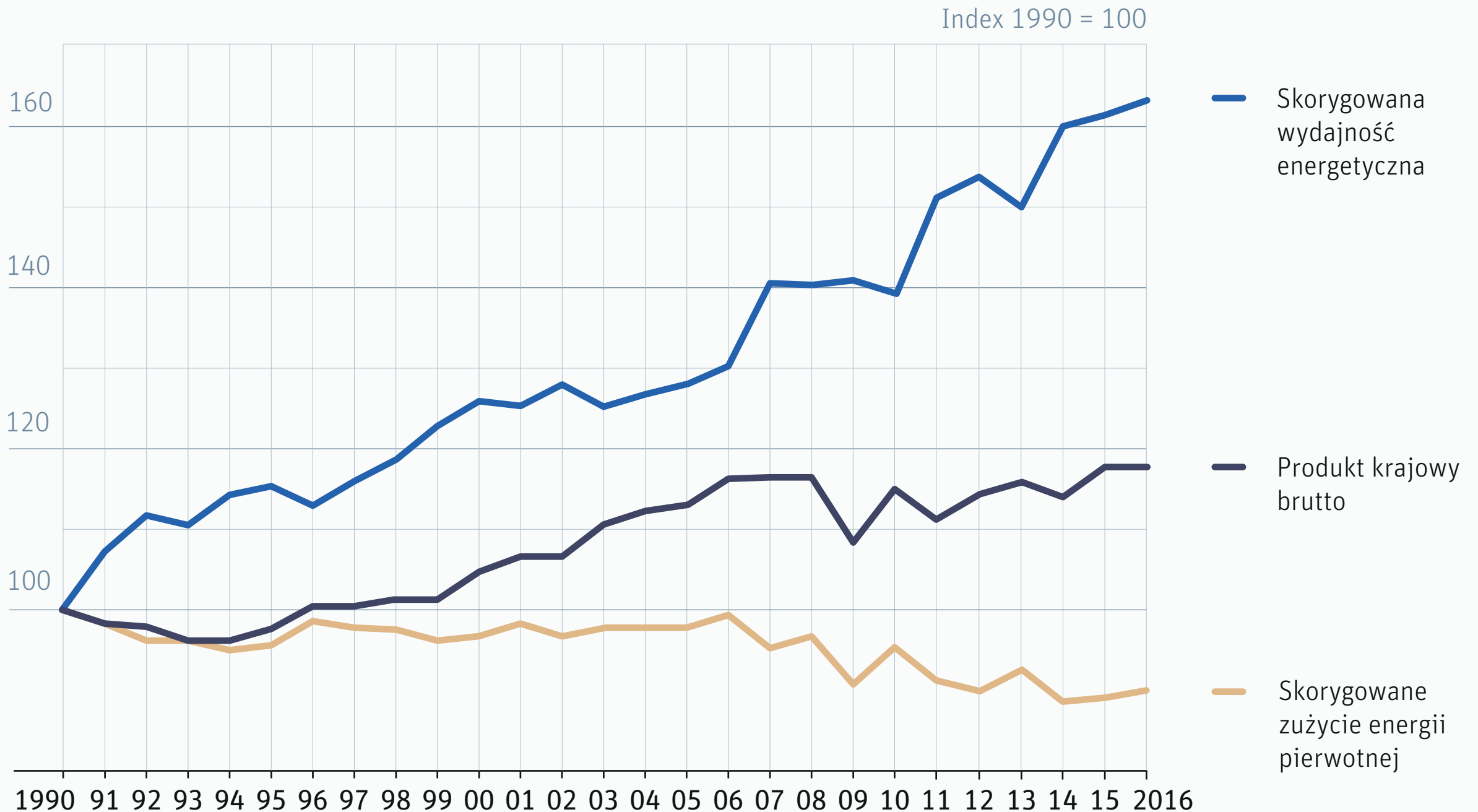

Niemcy czerpią więcej korzyści z mniejszej ilości energii

Spadek zużycia energii i wzrost produkcji energii dzięki wydajności energetycznej

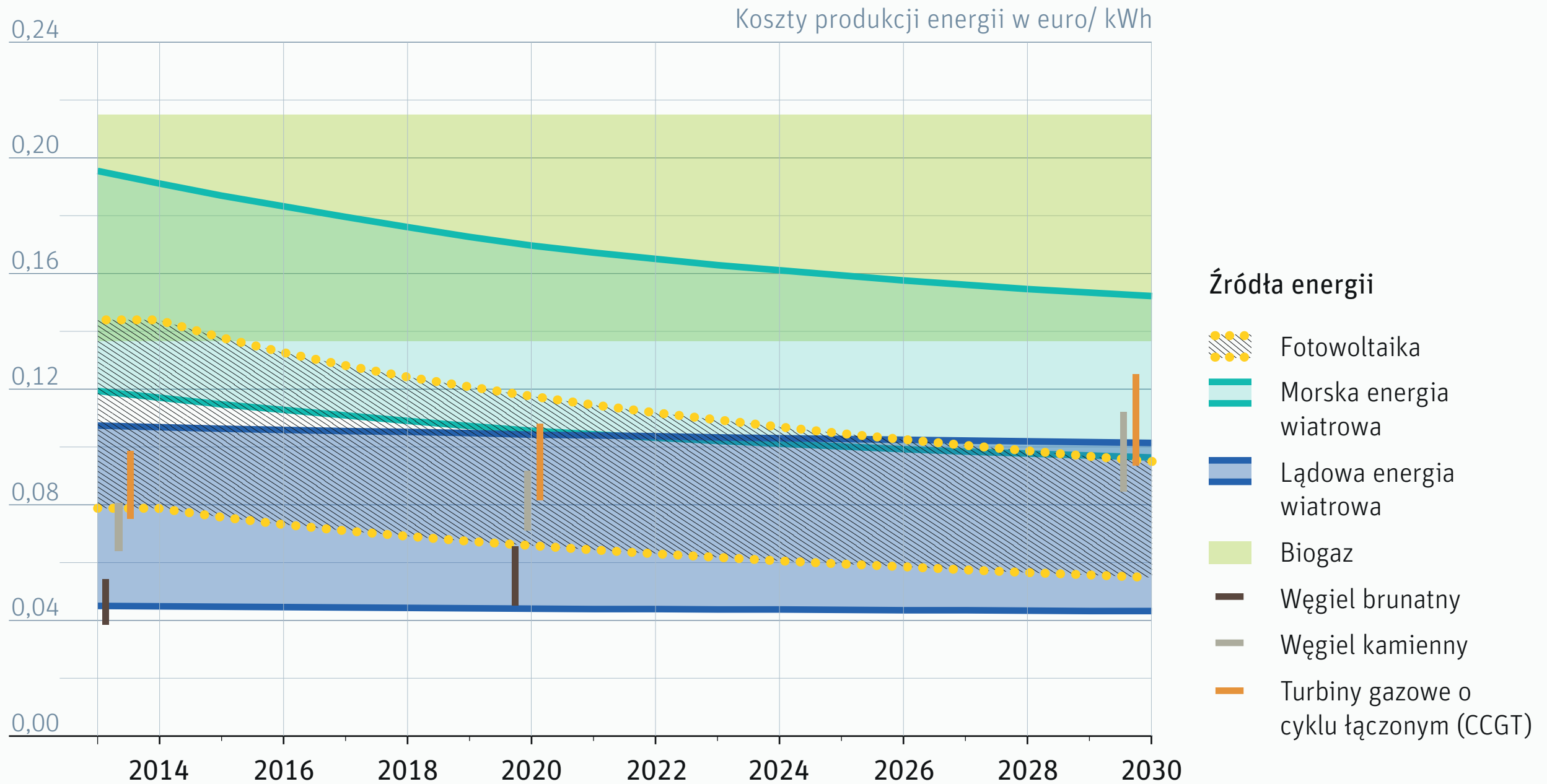
Źródło: Federalny Urząd Statystyczny (Destatis); Grupa Robocza ds. Bilansów Energetycznych (AGEB)

Energia ze źródeł odnawialnych jest coraz bardziej konkurencyjna

Prognoza kosztu produkcji energii elektrycznej w Niemczech do 2030 r.

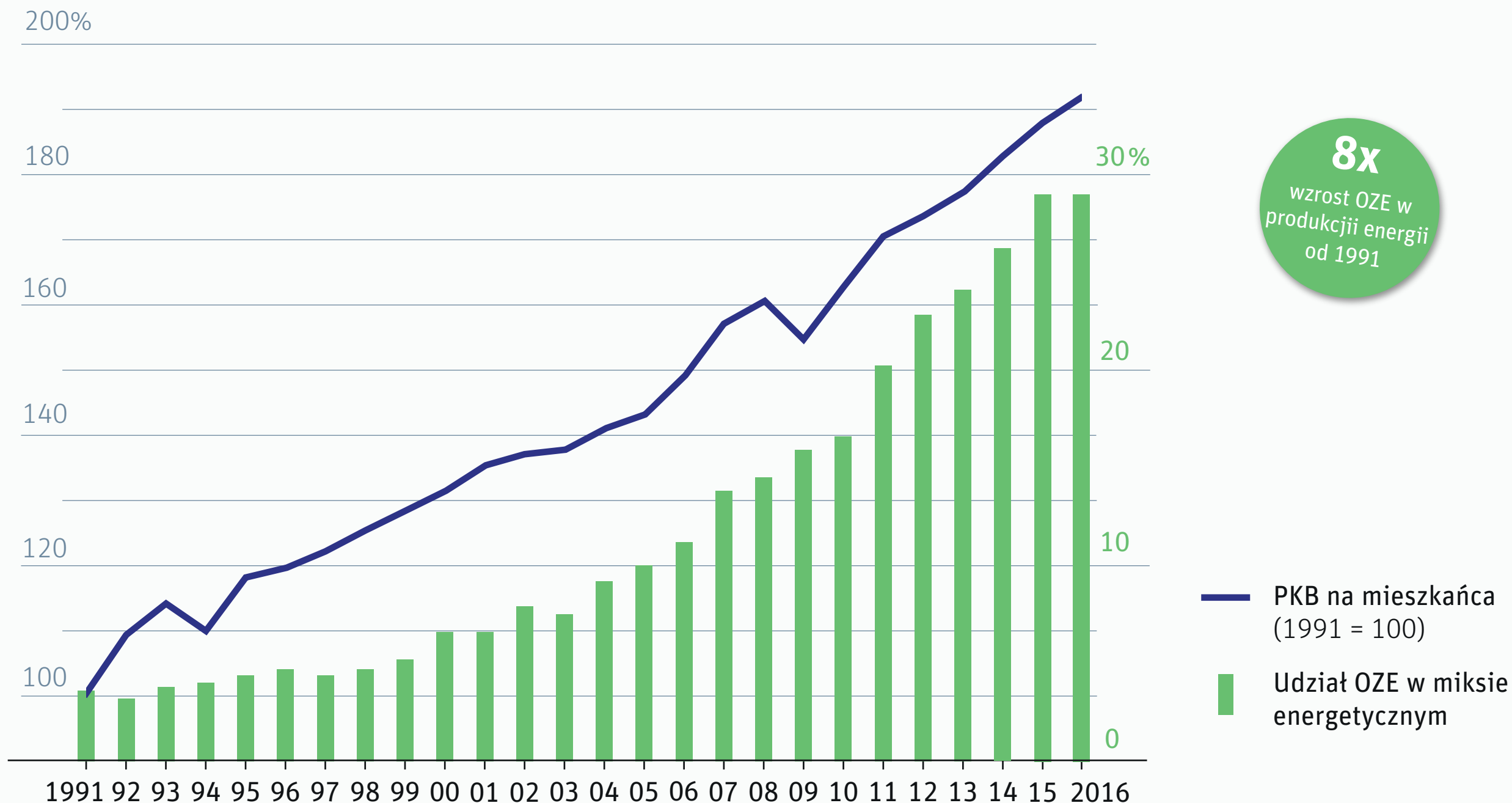
Źródło: Fraunhofer ISE

Rozwój OZE nie spowalnia wzrostu gospodarczego w Niemczech

PKB i udział OZE w produkcji energii w latach 1991-2016, Niemcy

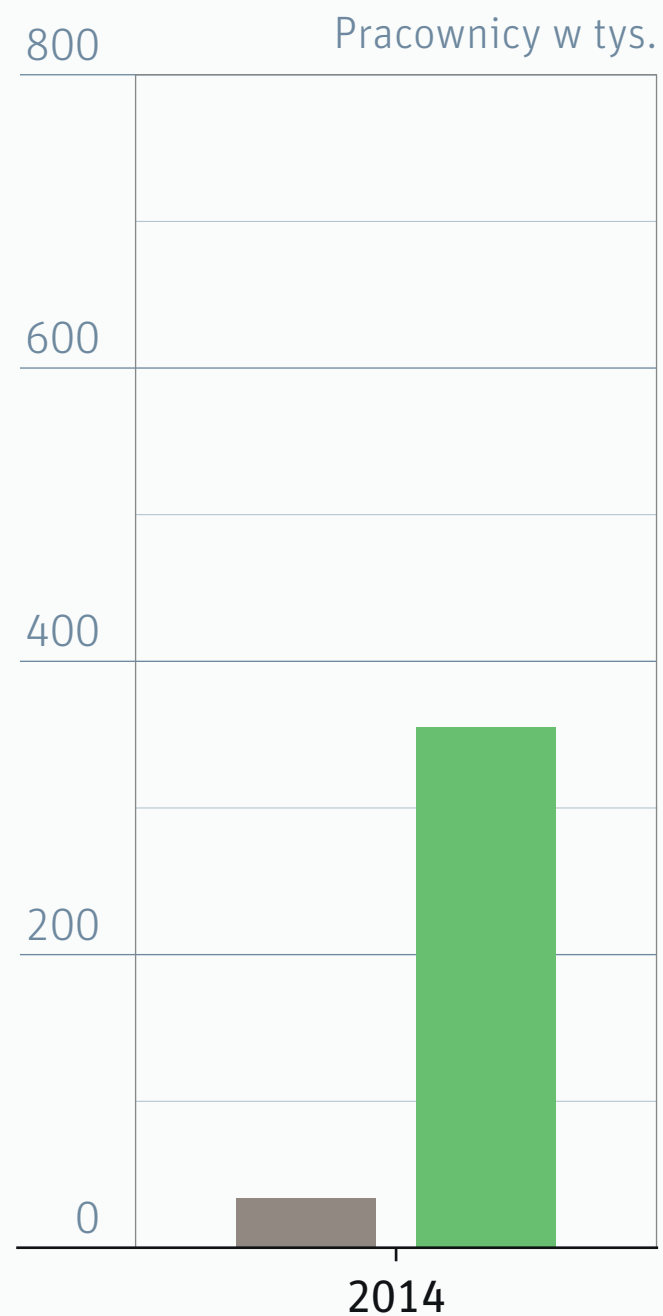
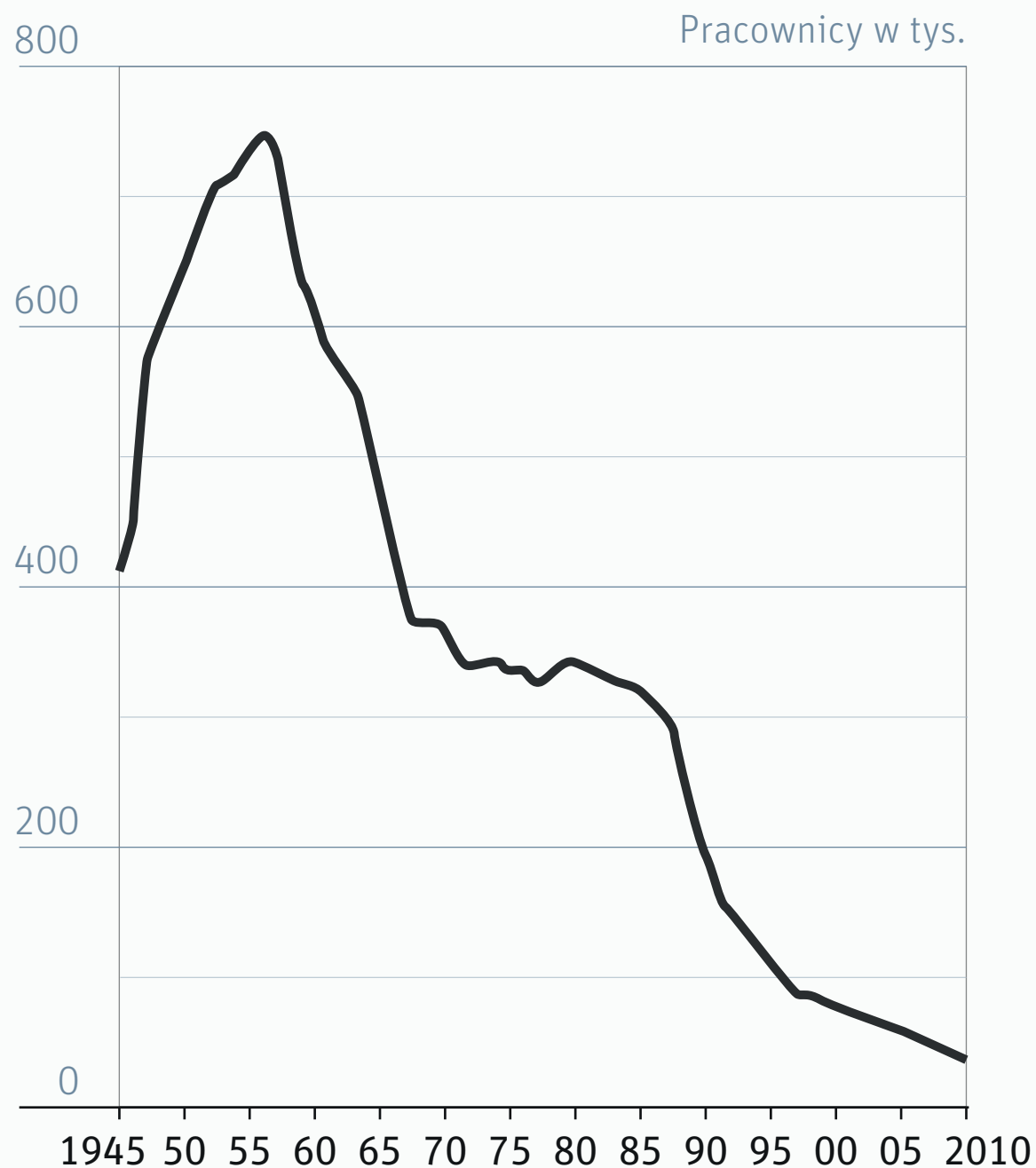
Źródło: BMWi (Federalne Ministerstwo Gospodarki i Technologii), AG Energiebilanzen, Destatis (Federalny Urząd Statystyczny)

Branża OZE tworzy więcej miejsc pracy niż energetyka węglowa

Zatrudnienie w branży OZE i energetyce konwencjonalnej w Niemczech

Źródło: DLR, DIW, GRS, Kohlenstatistik.de. Dane dot. OZE z 2014 r.

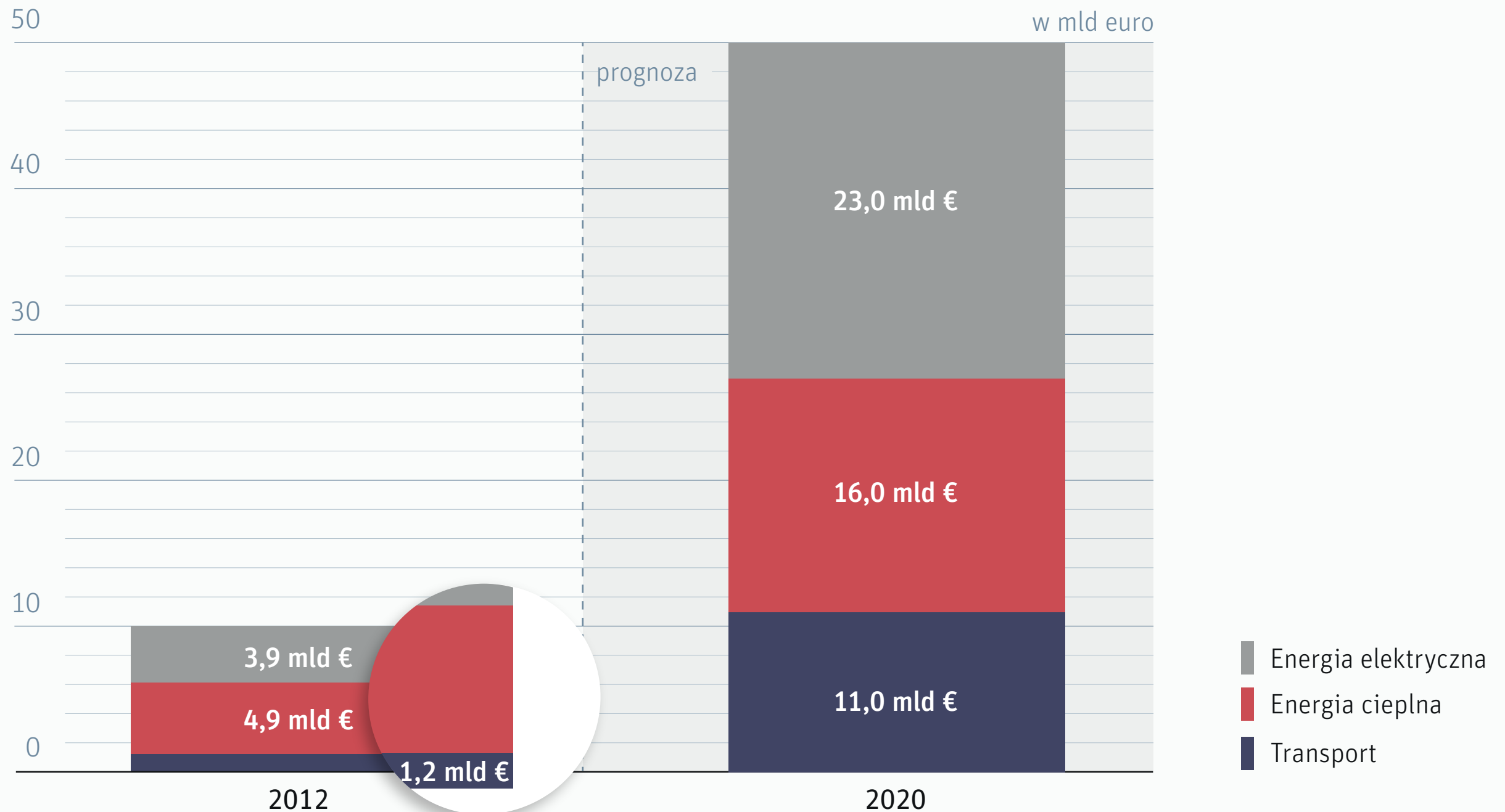

- Miejsca pracy w energetyce węglowej
- Zatrudnienie przy wydobyciu węgla i paliwach konwencjonalnych
- Miejsca pracy w branży OZE

Odnawialne źródła energii obniżają koszty importu paliw kopalnych

Korzyści wykorzystania odnawialnych źródeł energii w zużyciu energii w Niemczech

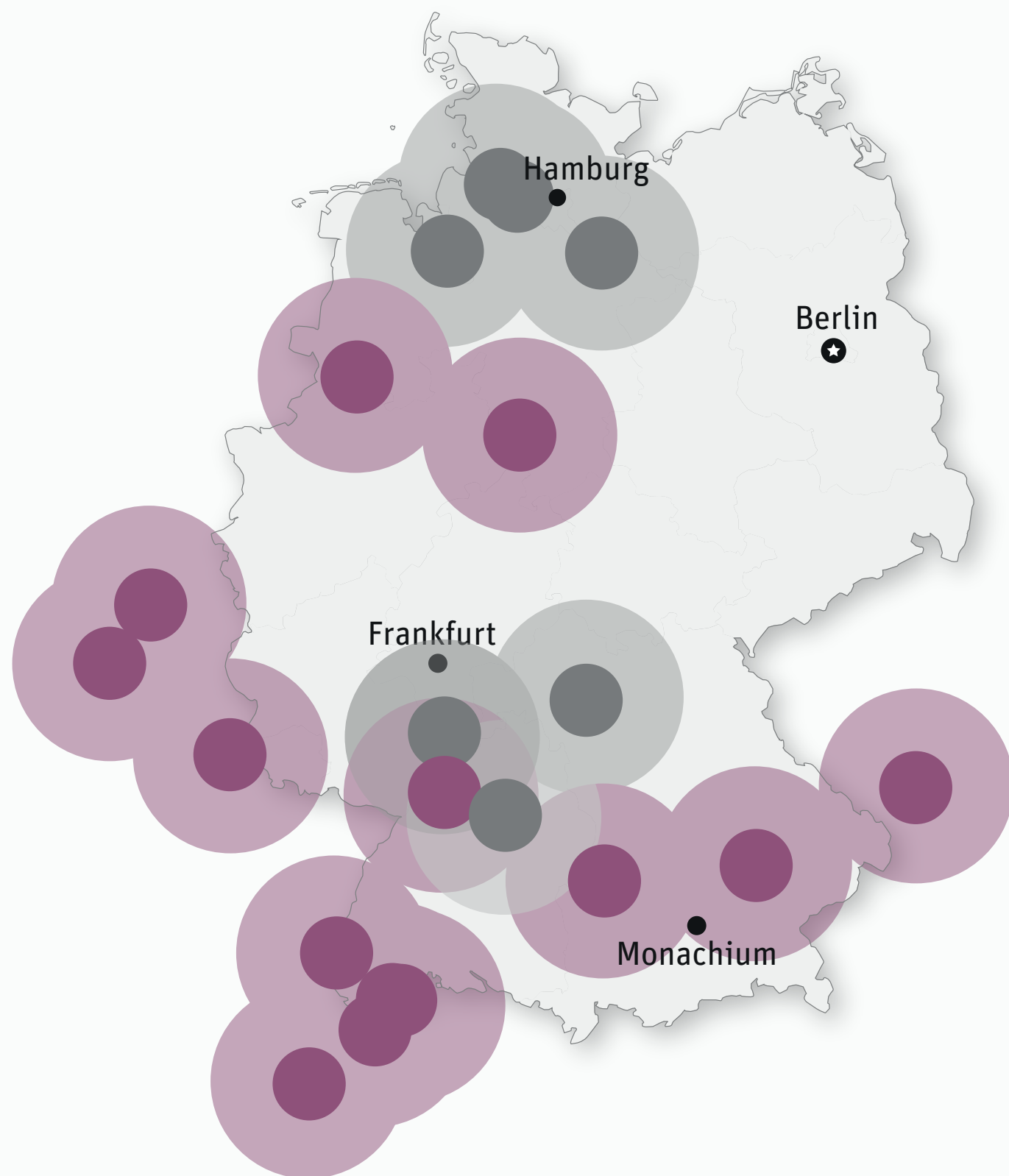
Źródło: AEE

Świadomość zagrożeń związanych z energią atomową

Promień 30/80 km wokół reaktorów nuklearnych w Niemczech i pobliskich reaktorów w państwach sąsiadujących

Źródło: <http://opendata.zeit.de/atomreaktoren>

Promień ewakuacji 30 km wokół elektrowni Fukushima

12% MIESZKAŃCÓW
DOTKNIĘTYCH KATASTROFĄ

aktywny

nieaktywny

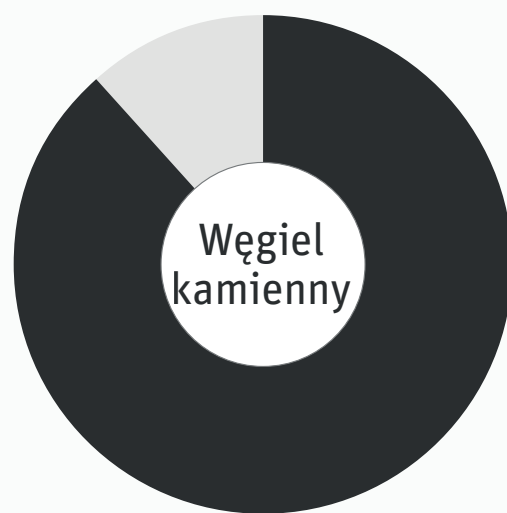
Zalecany przez USA promień ewakuacji
80 km wokół elektrowni Fukushima

51% MIESZKAŃCÓW
DOTKNIĘTYCH KATASTROFĄ

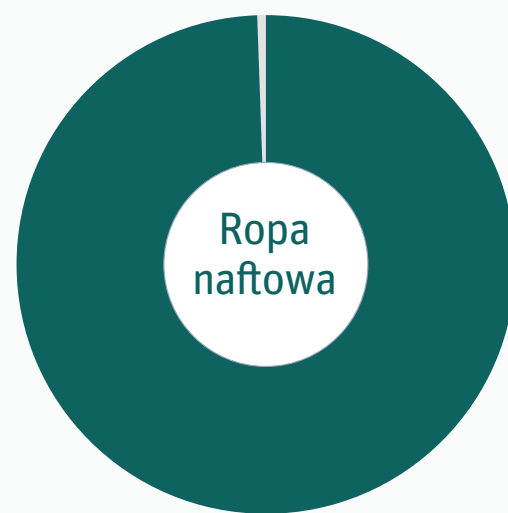
Im więcej OZE, tym większe bezpieczeństwo energetyczne Niemiec

Poziom importu energii ze źródeł konwencjonalnych w Niemczech, 2015 r.

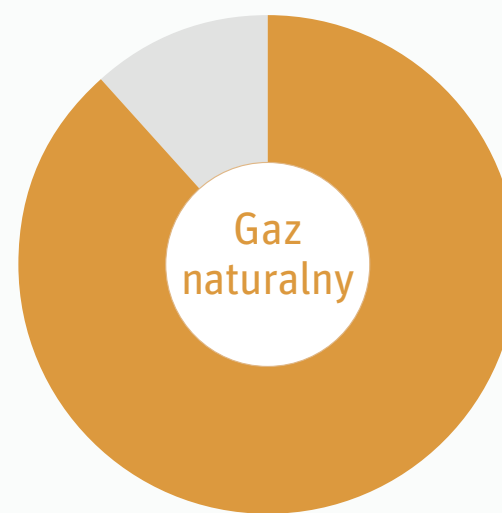
Źródło: BMWi (Federalne Ministerstwo Gospodarki i Technologii)

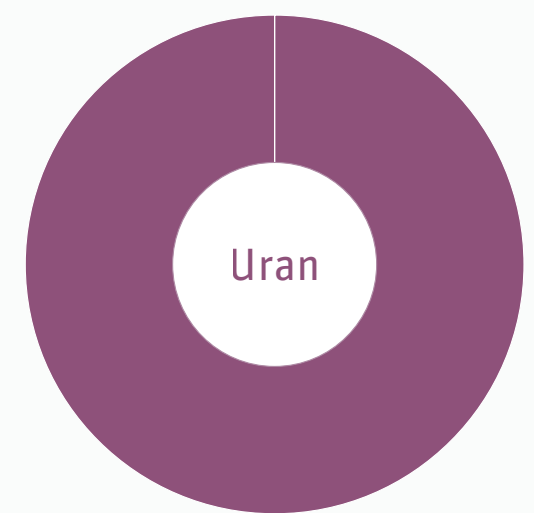
88,5%

99,5%

88,5%

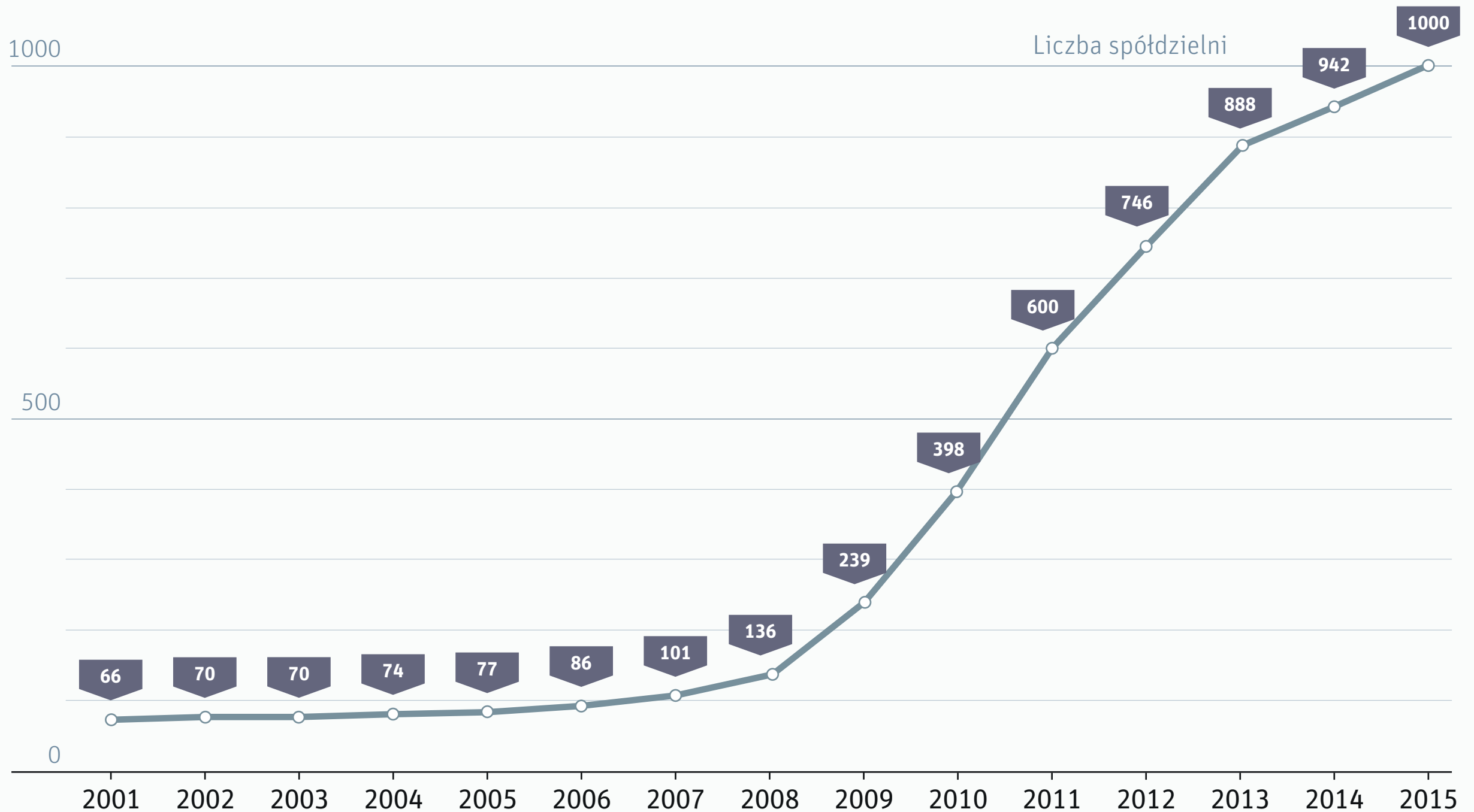

100,0%

Spółdzielnie obywatelskie napędzają transformację energetyczną

Liczba spółdzielni energetycznych w Niemczech, 2001–2015

Źródło: www.unendlich-viel-energie.de

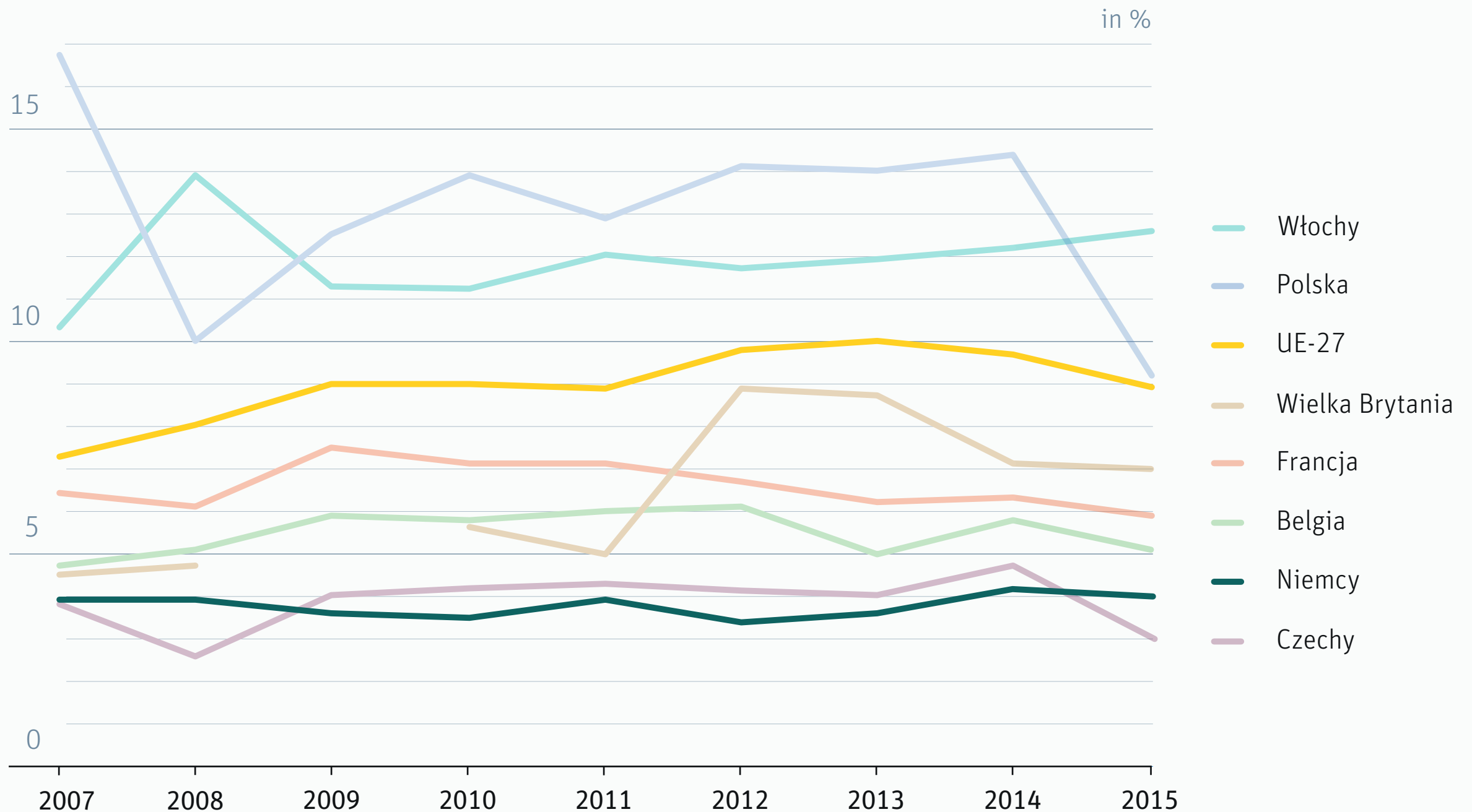

Energiewende nie jest przyczyną ubóstwa energetycznego w Niemczech

Odsetek gospodarstw domowych niezdolnych do terminowego regulowania rachunków za prąd

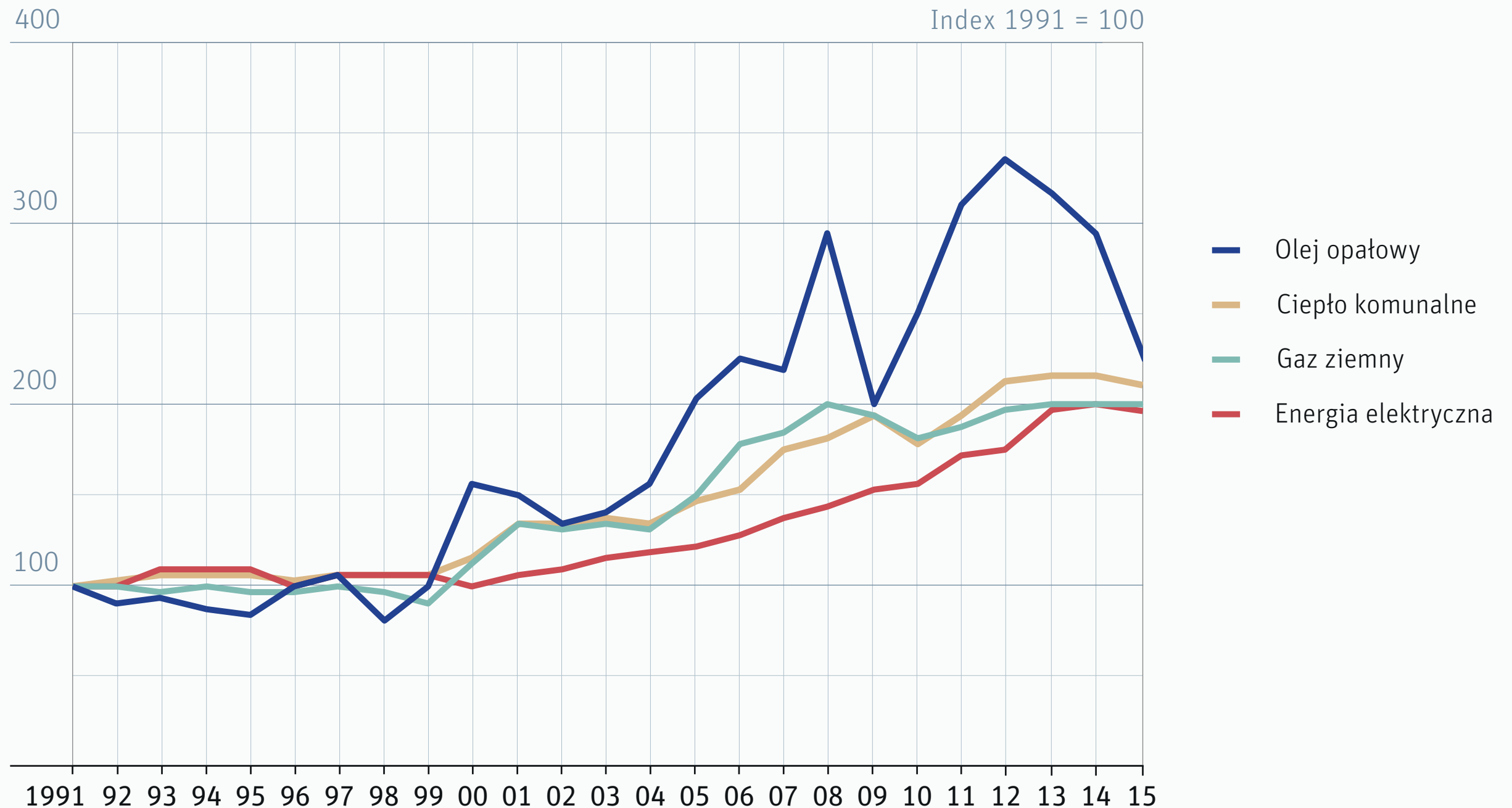
Źródło: Eurostat. Dane dot. Wielkiej Brytanii na 2009 r. niedostępne.

Koszty energii elektrycznej wzrosły mniej niż koszty innych źródeł energii w Niemczech

Wskaźnik cen energii w gospodarstwach domowych w odniesieniu do 1991 r.

Źródło: Federalne Ministerstwo Gospodarki i Energii BMWI

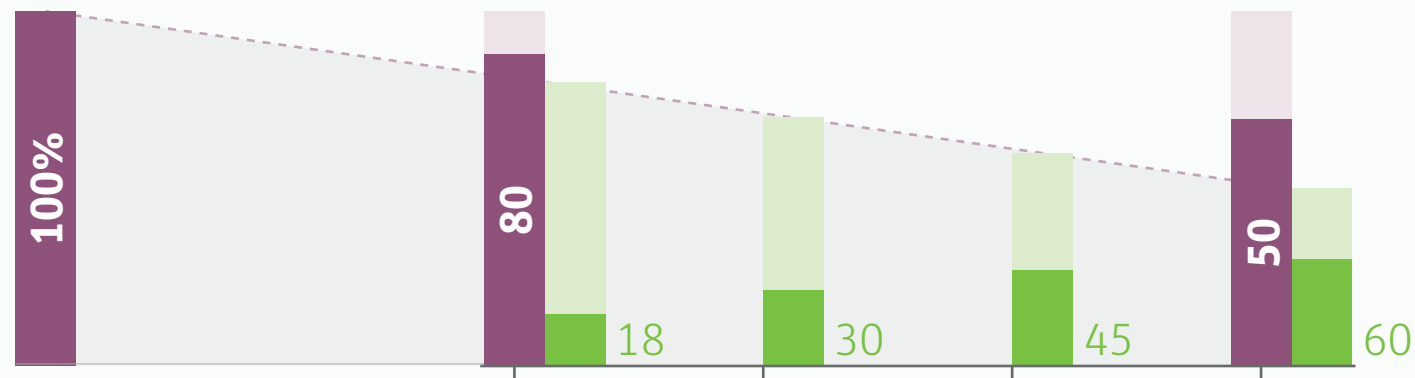
Stabilna transformacja energetyczna w Niemczech dzięki długofalowym celom

Długoterminowe, kompleksowe cele energetyczne i klimatyczne rządu Niemiec

Źródło: BMU (Federalne Ministerstwo Środowiska)

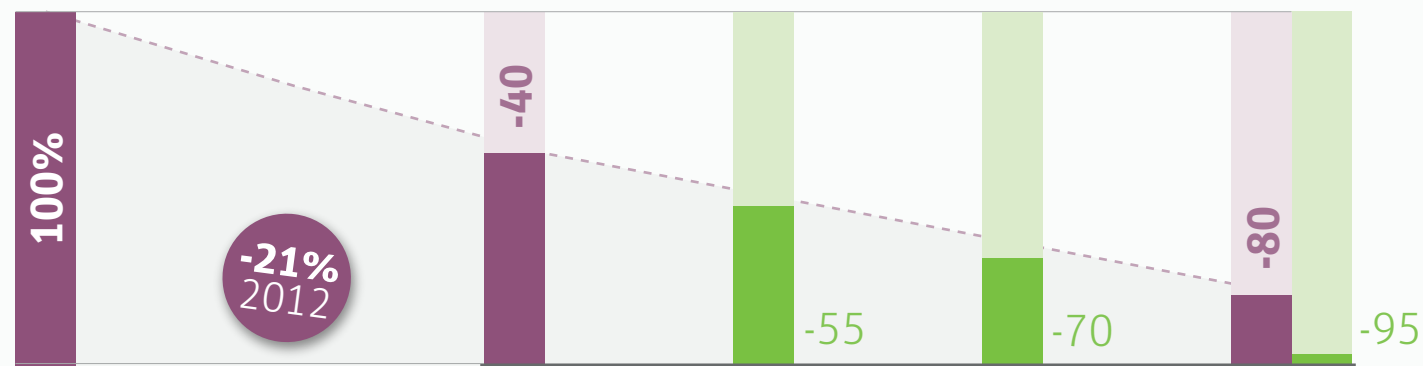
Zużycie energii brutto

(w porównaniu z 2008)

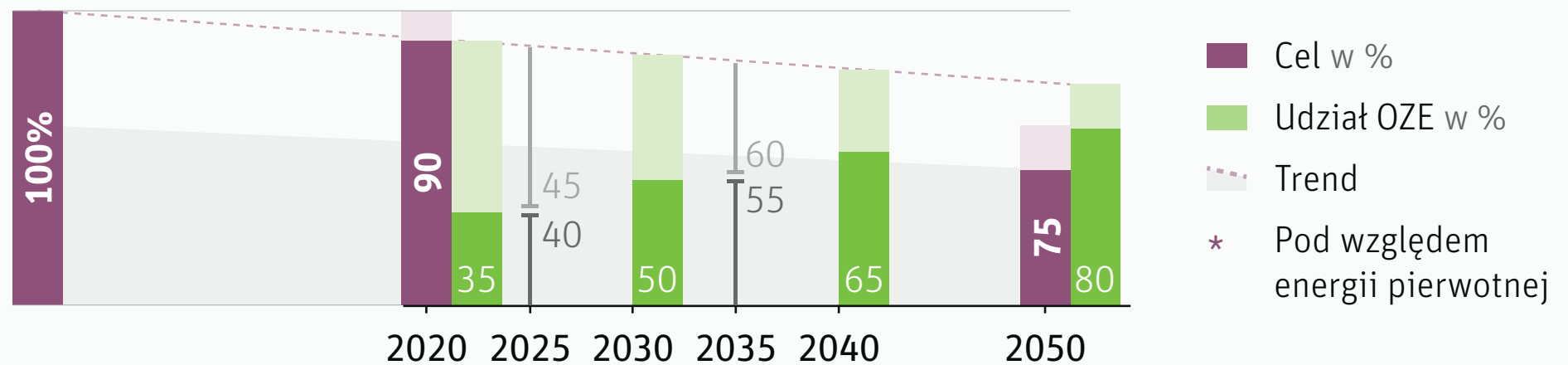
Gazy cieplarniane

(w porównaniu z 2005)

Zużycie energii elektrycznej

(w porównaniu z 1990)

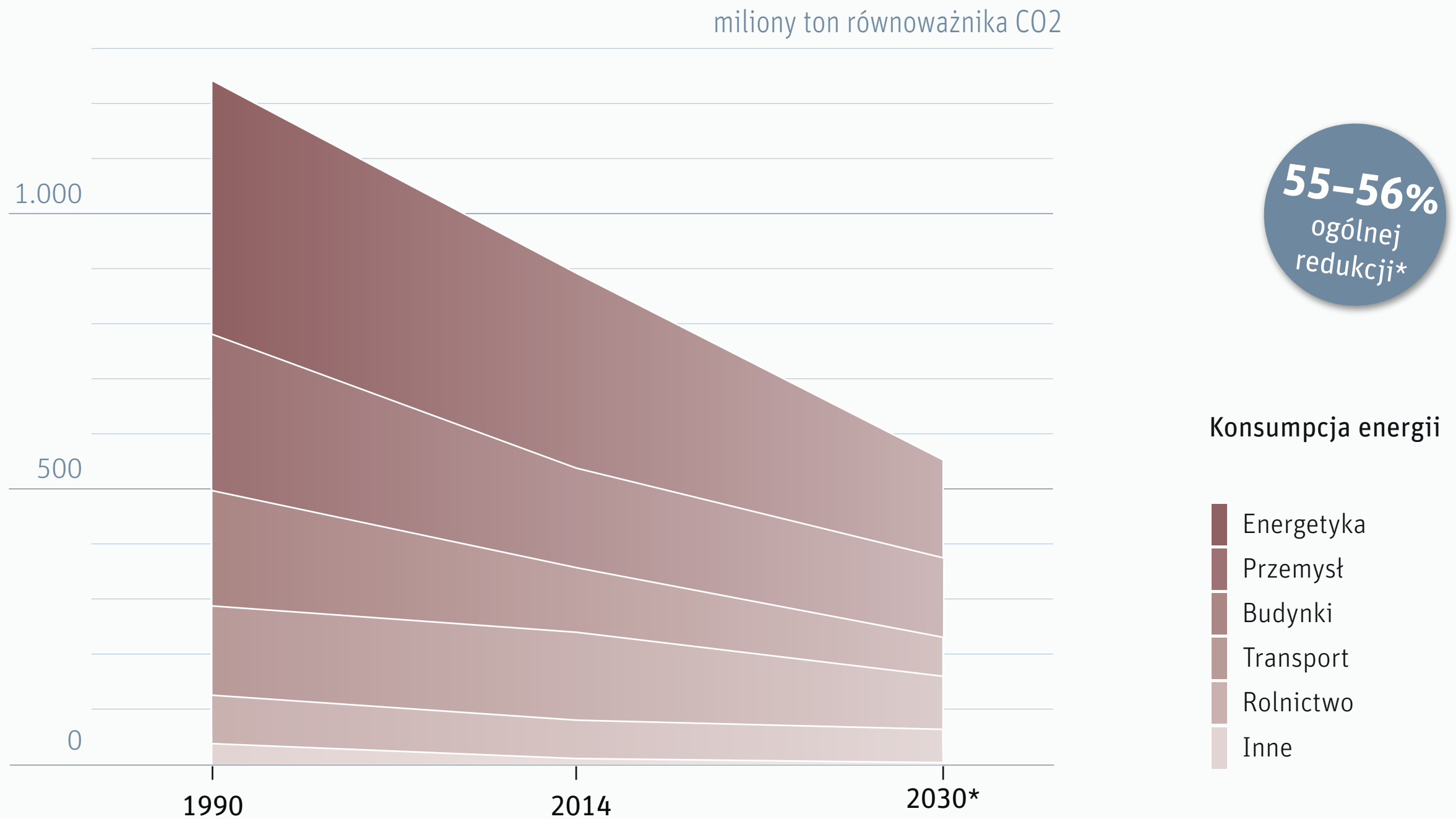

- Cel w %
- Udział OZE w %
- Trend
- * Pod względem energii pierwotnej

Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych w Niemczech według sektorów

Plan Działania na rzecz Klimatu 2050 z 2016 r.

Źródło: Rząd niemiecki

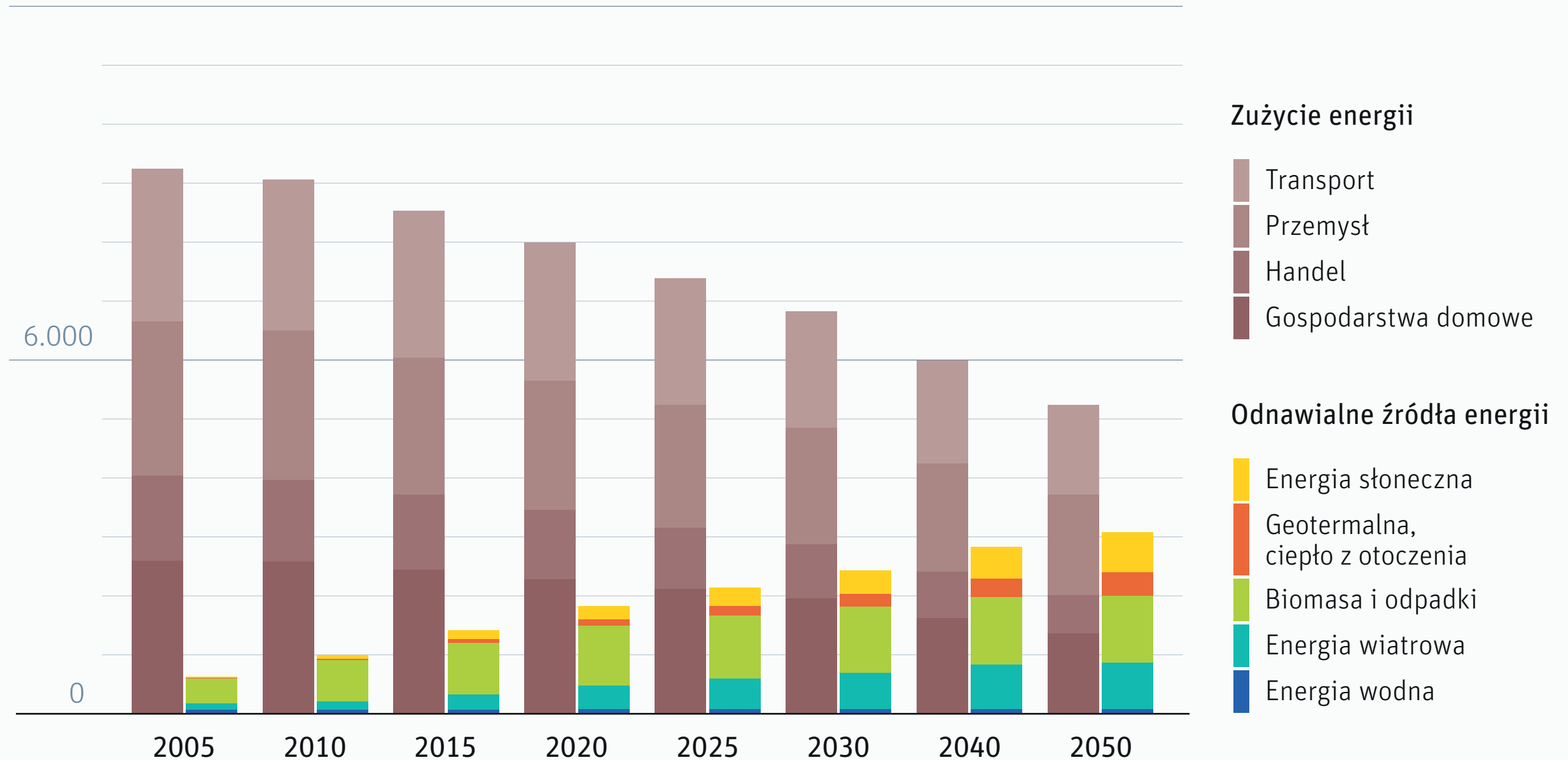
Niemiecki plan: rozwój OZE, redukcja zużycia energii

Podaż i popyt na energię finalną w Niemczech, 2005-2050, scenariusz

Źródło: DLR Lead Study, scenariusz A

12.000

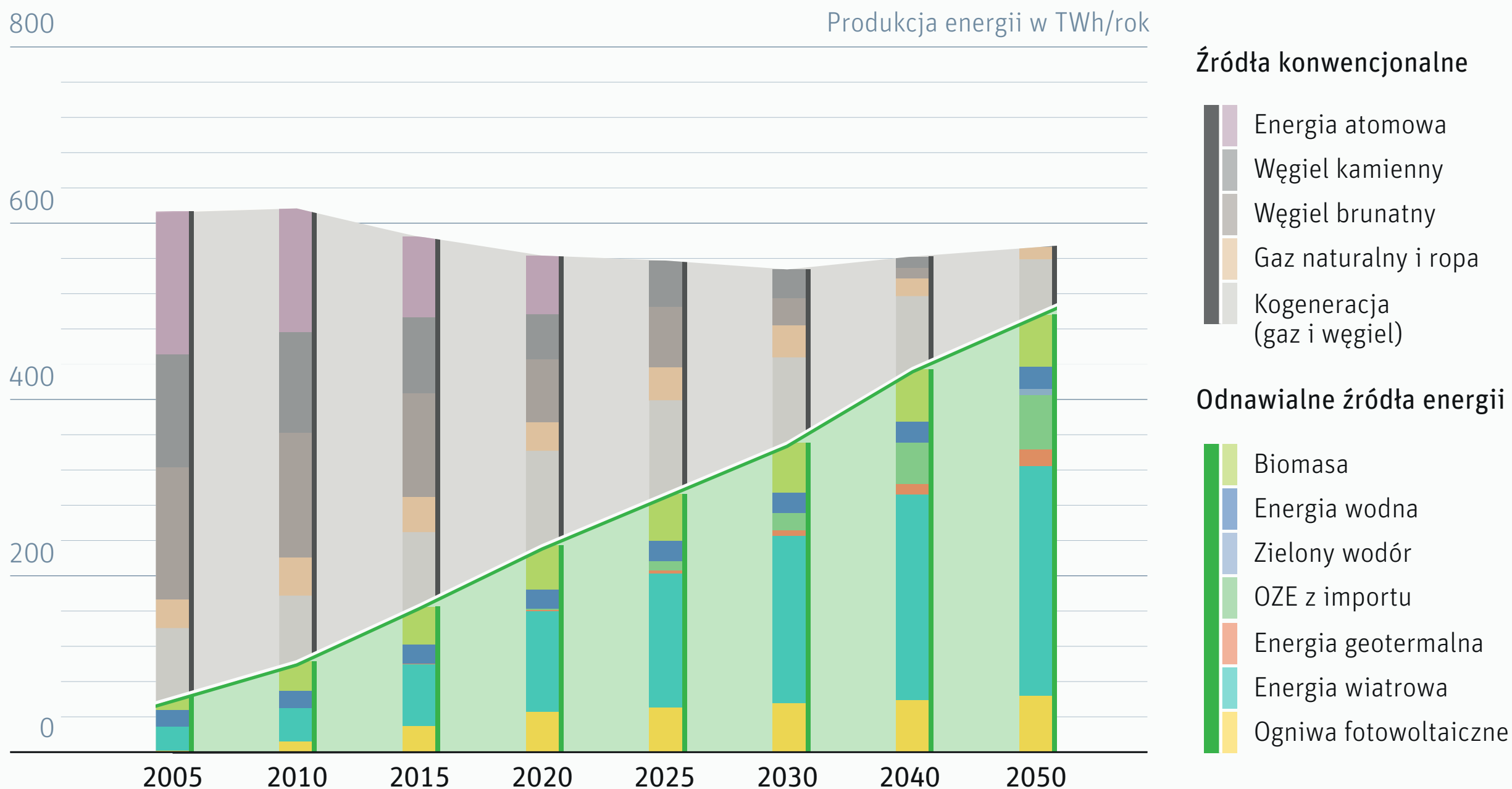
Energia finalna w PJ/rok

Niemiecki plan: Przechodzenie z węgla i atomu na OZE

Produkcja energii elektrycznej w Niemczech, 2005–2050, scenariusz

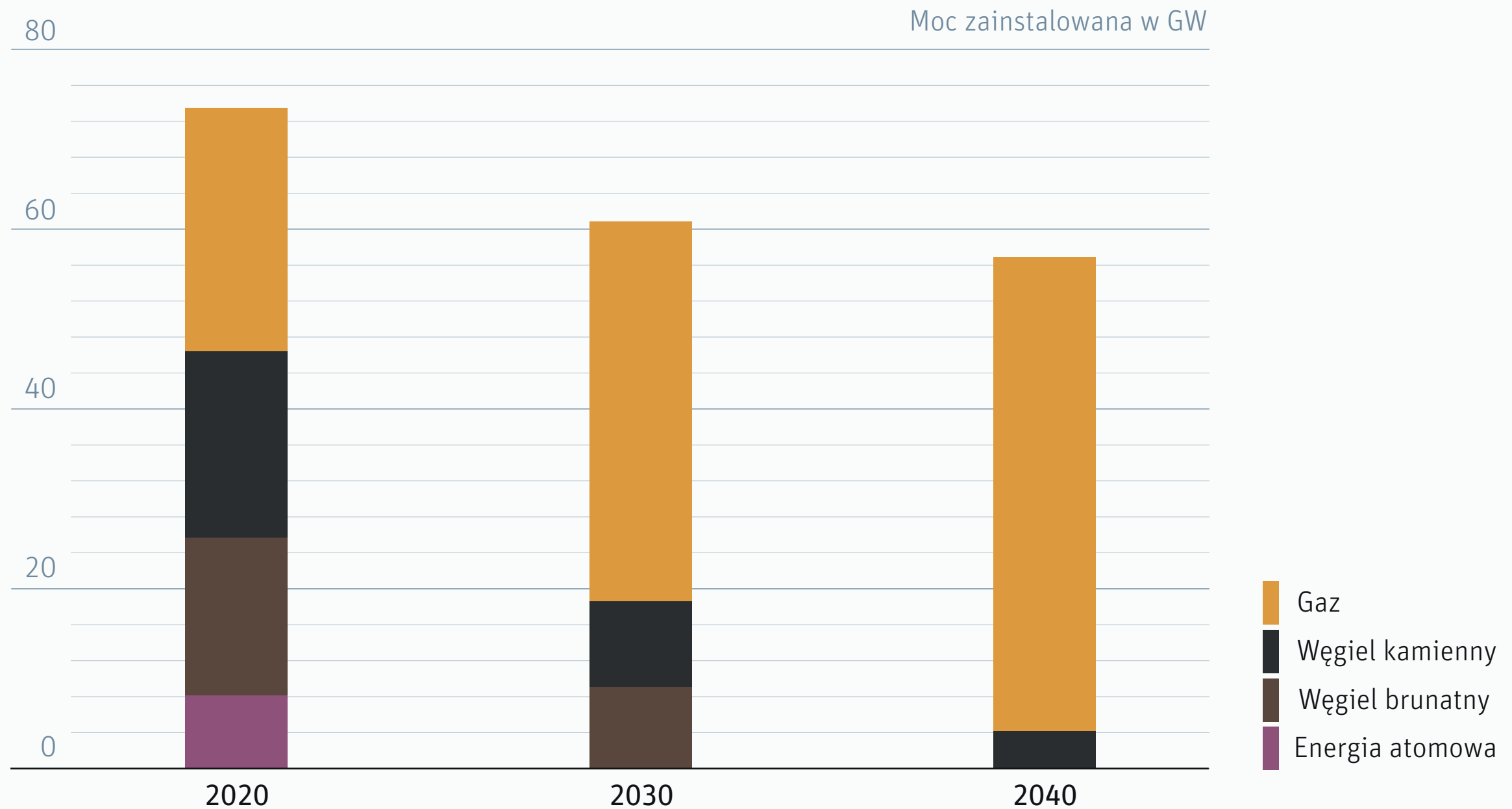
Źródło: DLR (Niemiecka Agencja Kosmiczna), Fraunhofer IWES

Niemiecki plan: Malejąca rola elektrowni węglowych

Całkowita moc zainstalowana energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych w Niemczech, 2000-2050

Źródło: Fraunhofer IWES

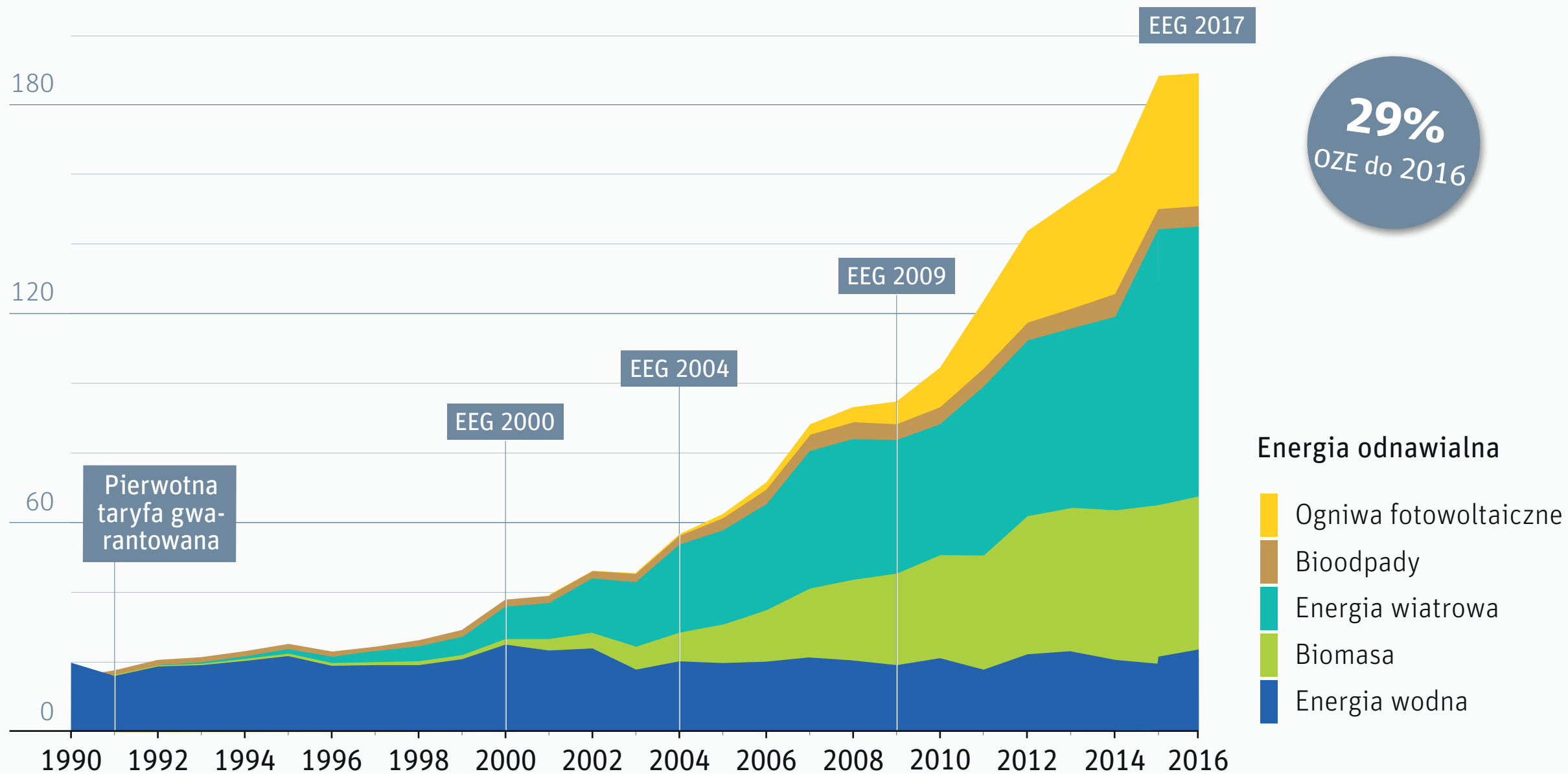

Rozwój OZE dzięki taryfom gwarantowanym

Produkcja energii elektrycznej z OZE w Niemczech, 1990–2016

Źródło: BMU (Federalne Ministerstwo Środowiska)

Produkcja energii elektrycznej w TWh

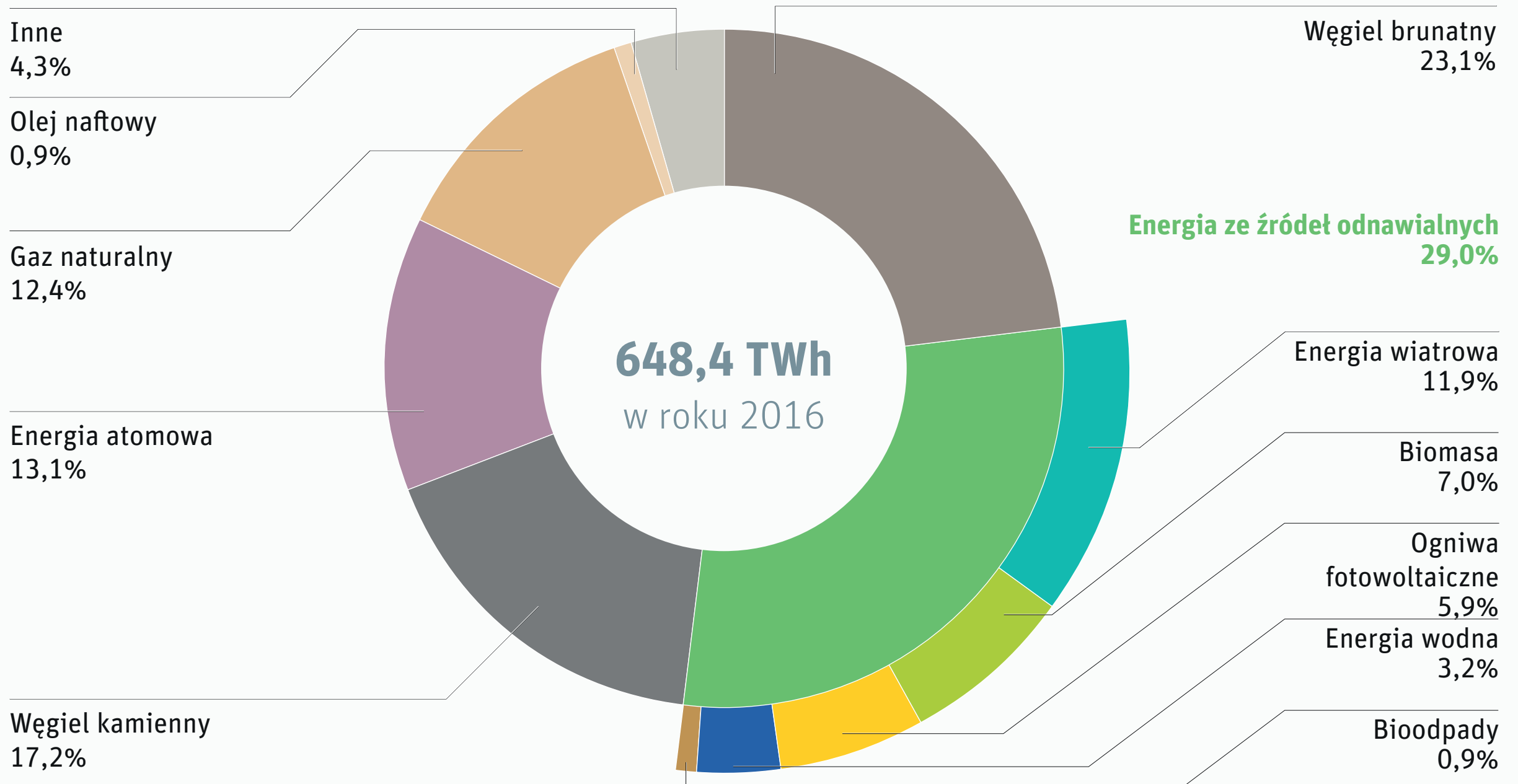

Niemcy osiągnęły 29% energii ze źródeł odnawialnych w 2016 r.

Miks produkcji energii elektrycznej brutto

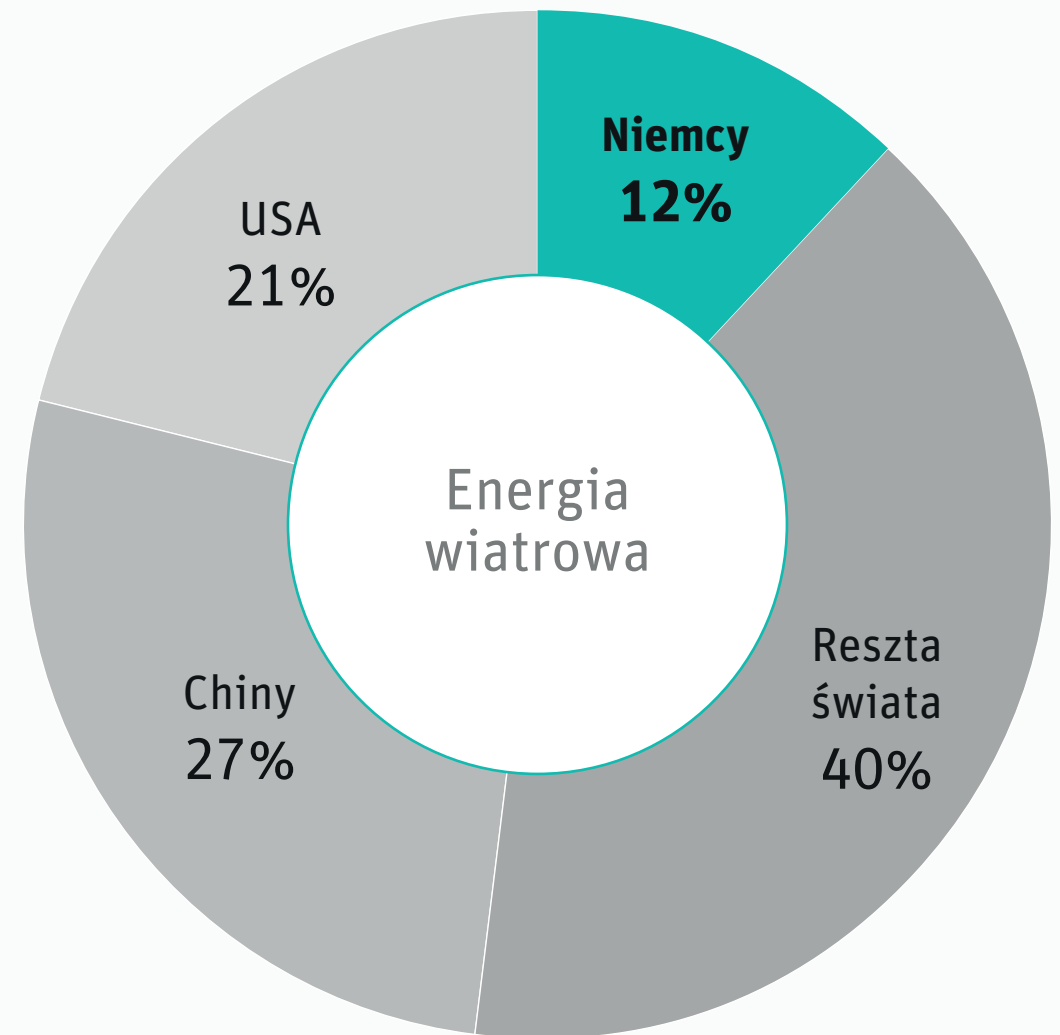
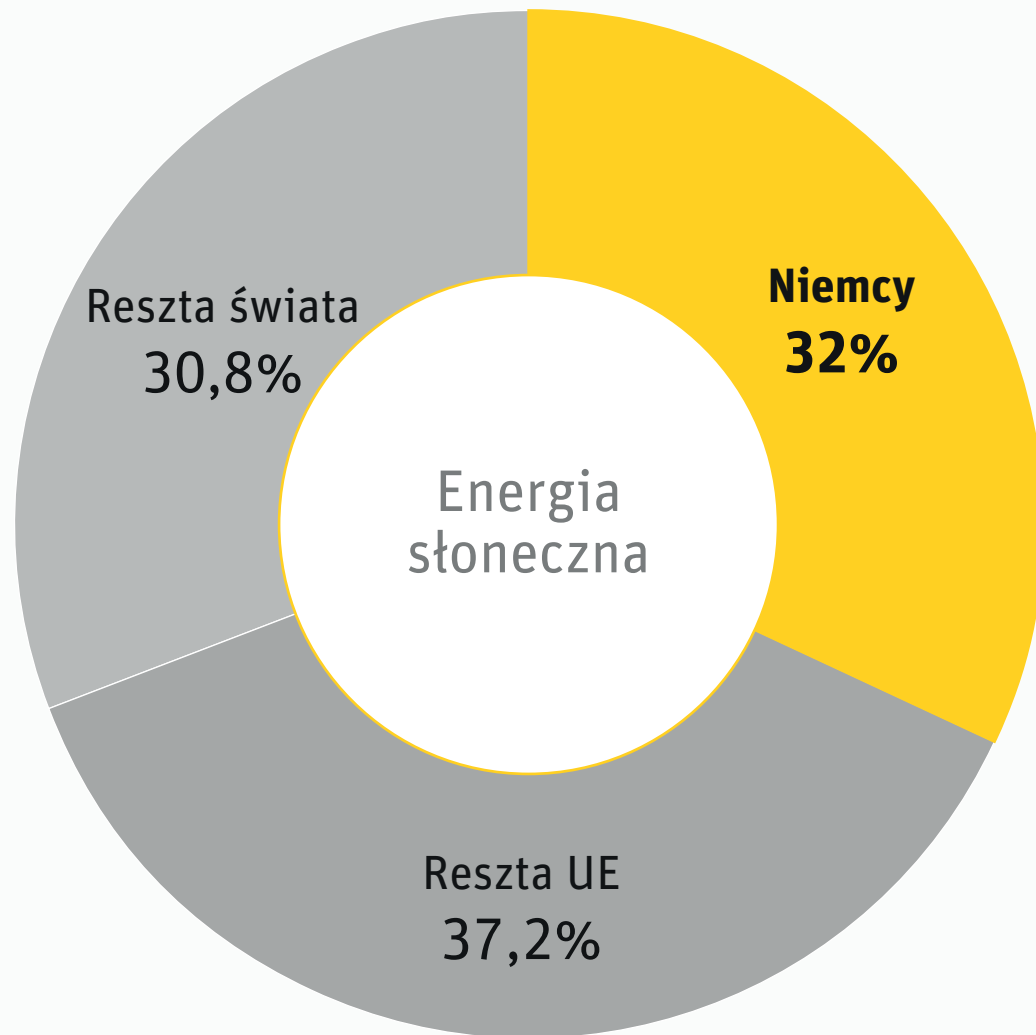
Źródło: Arbeitsgemeinschaft Energiebilanzen, BDEW (Federalny Związek Energetyki i Gospodarki Wodnej)

Niemcy światowym pionierem w zakresie energetyki słonecznej i wiatrowej

Moc operacyjna instalacji energetyki słonecznej i wiatrowej, Niemcy i reszta świata, 2012

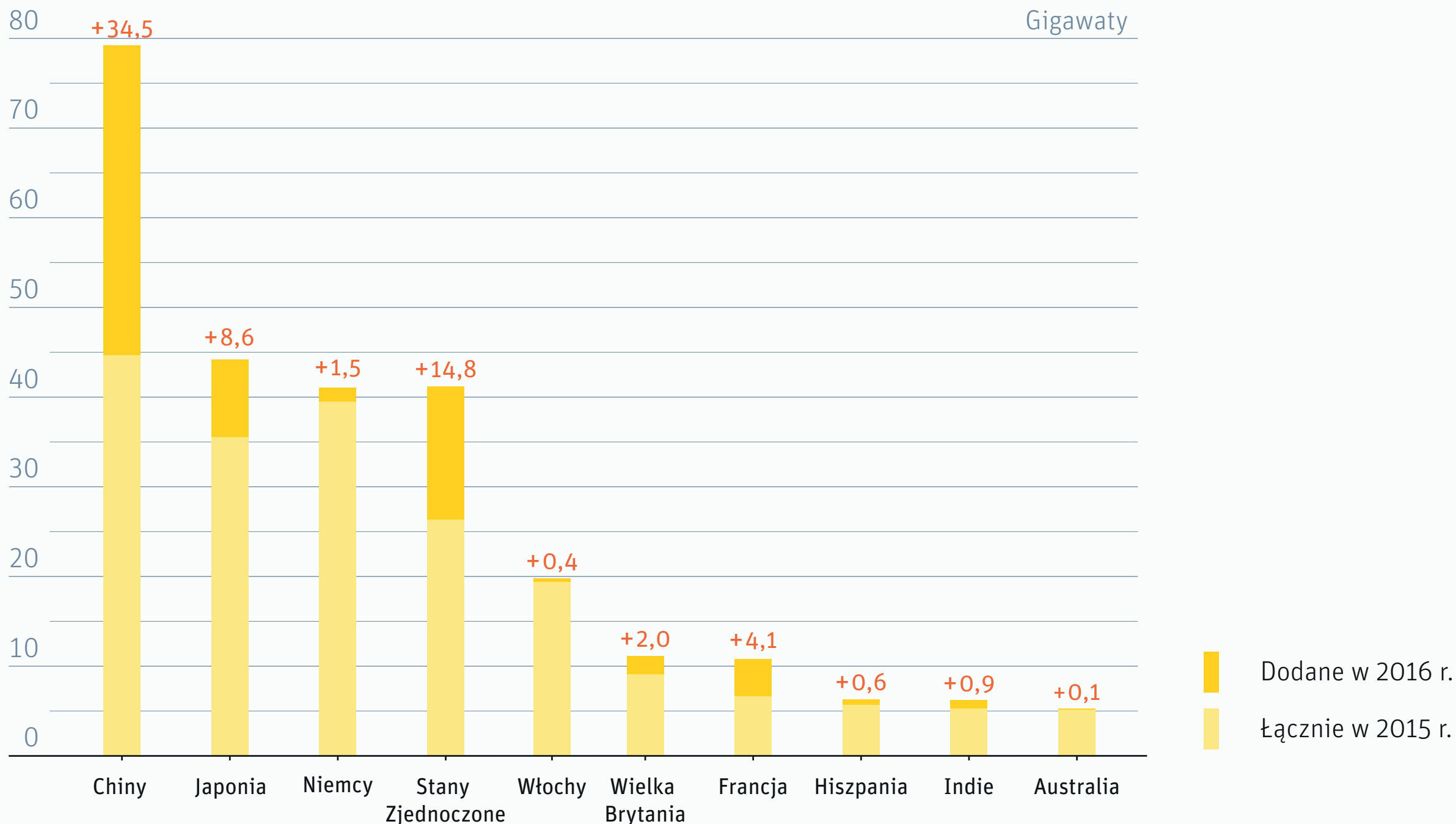
Źródło: REN21

Niemcy liderem w produkcji energii słonecznej

Dziesięć państw produkujących najwięcej energii słonecznej w zestawieniu według łącznej zainstalowanej mocy, 2016 r.

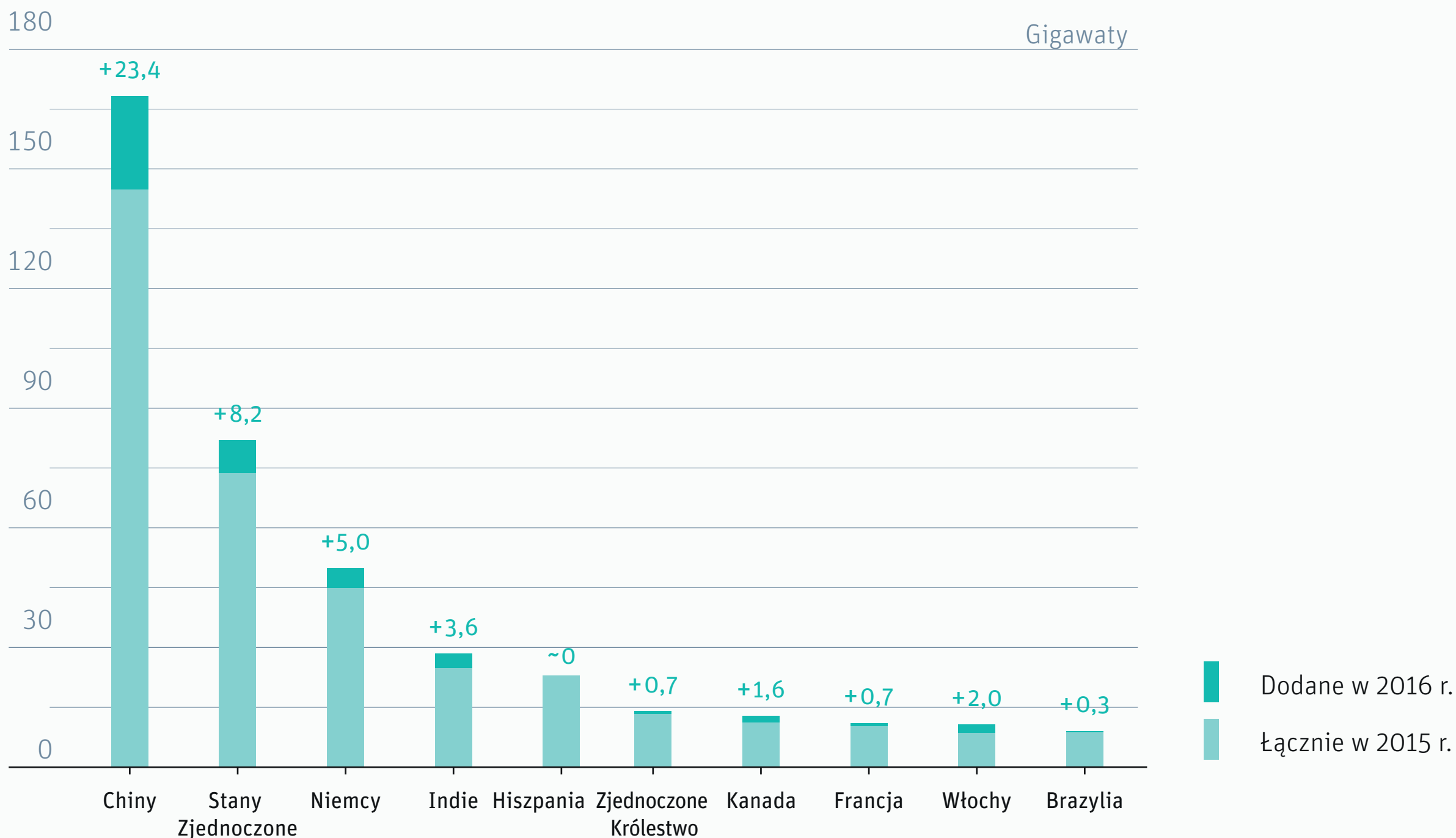
Źródło: REN21

Niemcy liderem w produkcji energii wiatrowej

Dziesięć państw produkujących najwięcej energii wiatrowej w zestawieniu według łącznej zainstalowanej mocy, 2016 r.

Źródło: REN21

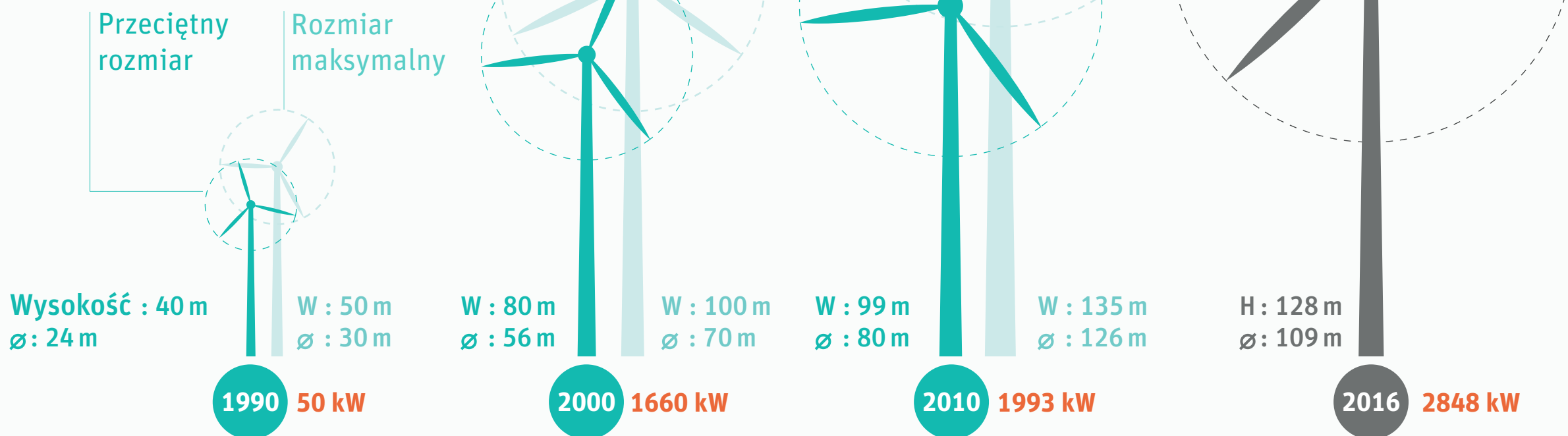
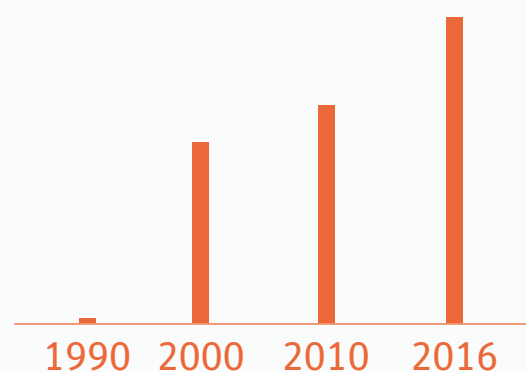

Moc turbin wiatrowych wzrosła 50-krotnie w ciągu 20 lat

Wzrost wielkości i mocy turbin wiatrowych, 1990–2015

Źródło: DEWI (Niemiecki Instytut Energii Wiatrowej)

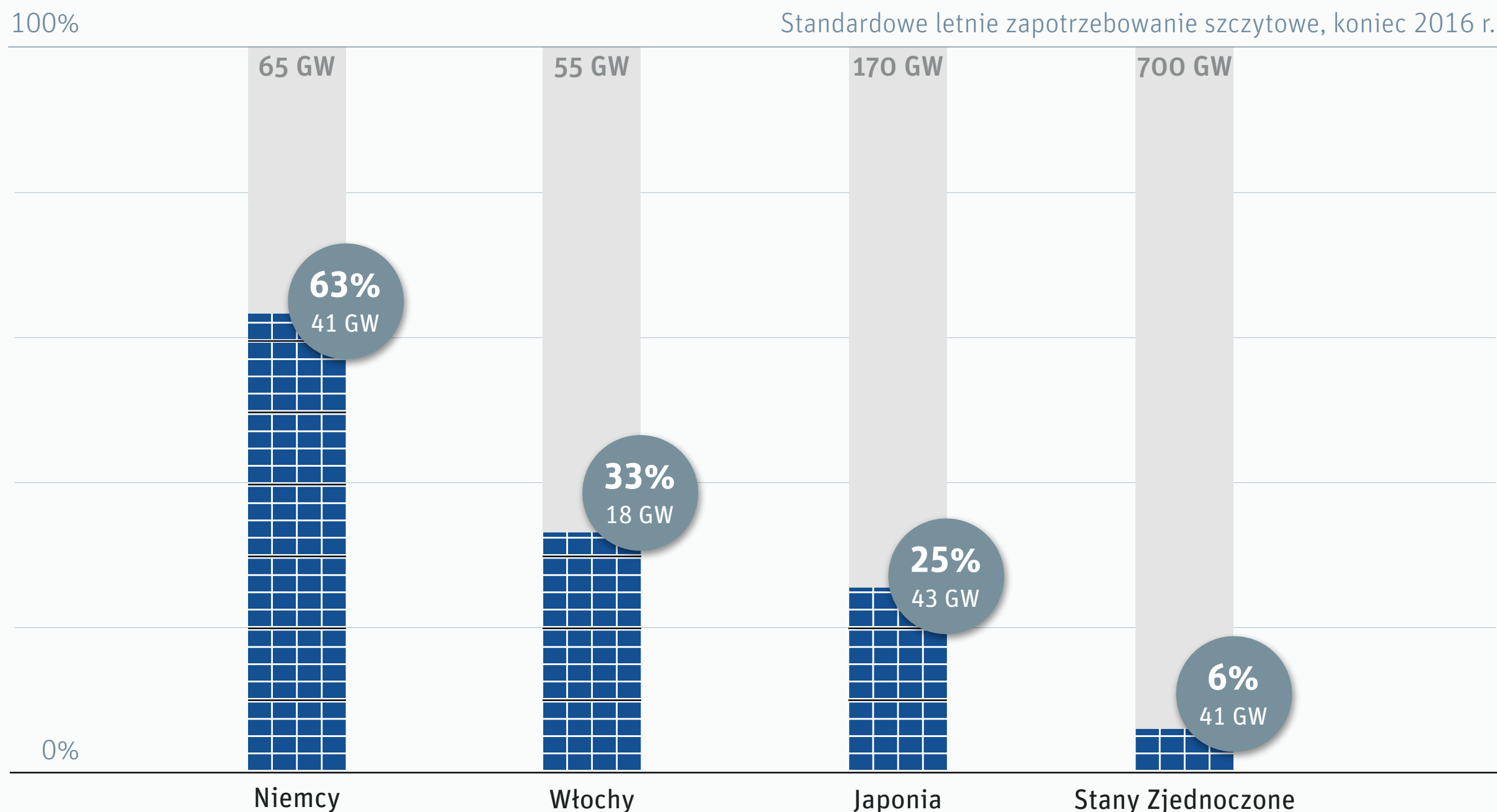
Średnia moc znamionowa

Zainstalowana moc ogniw zaspokaja już połowę popytu na energię elektryczną

Niemcy mają największą moc zainstalowaną ogniw w wartościach absolutnych (41 GW) i względnych (63% szczytowego popytu)

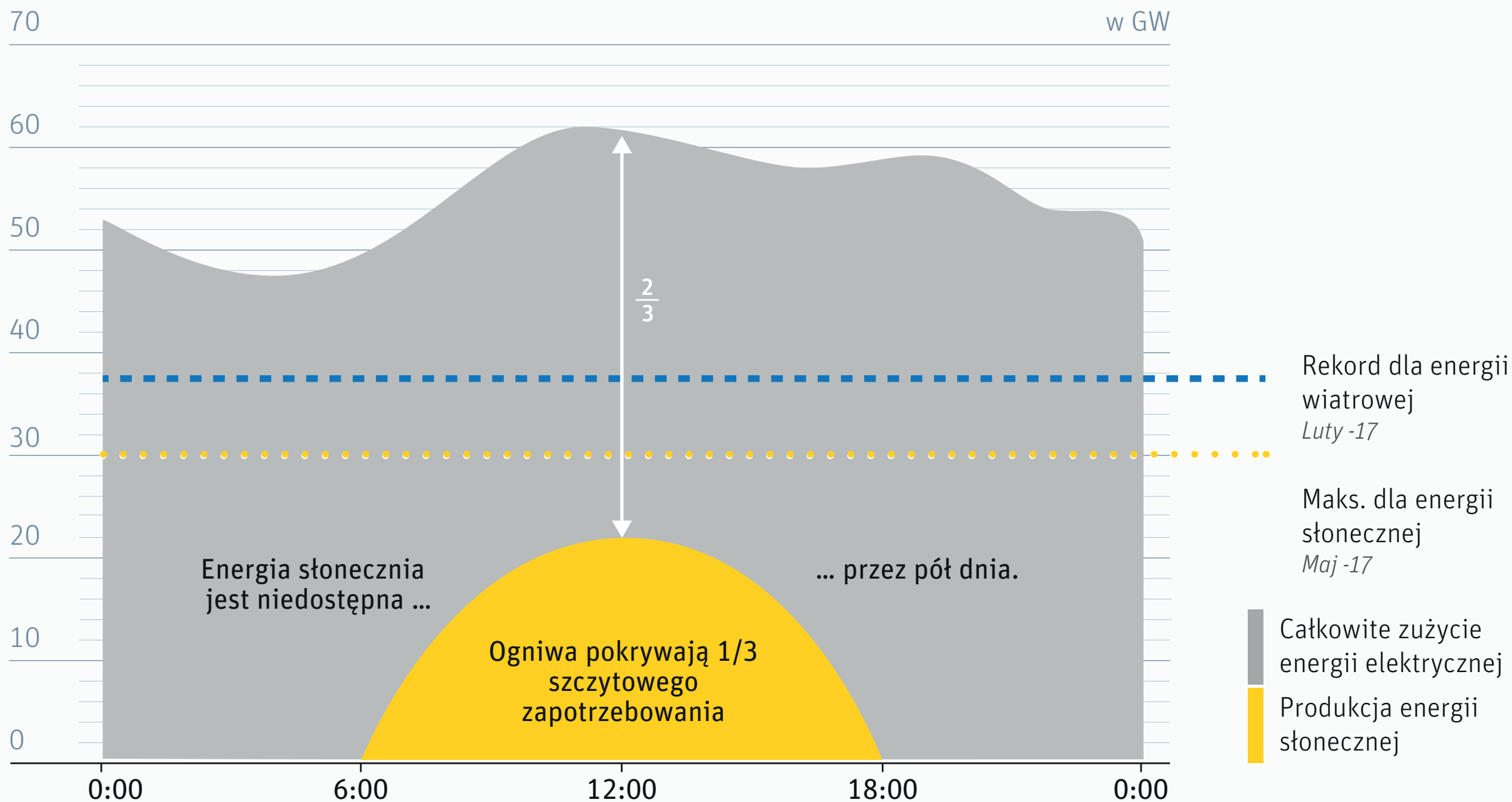
Źródło: REN21, obliczenia własne

Ogniwa pokrywają 1/3 zapotrzebowania na energię elektryczną

Zapotrzebowanie na energię elektryczną i produkcja energii słonecznej w Niemczech, szacunki na podstawie aktualnych danych z kwietnia 2017 r.

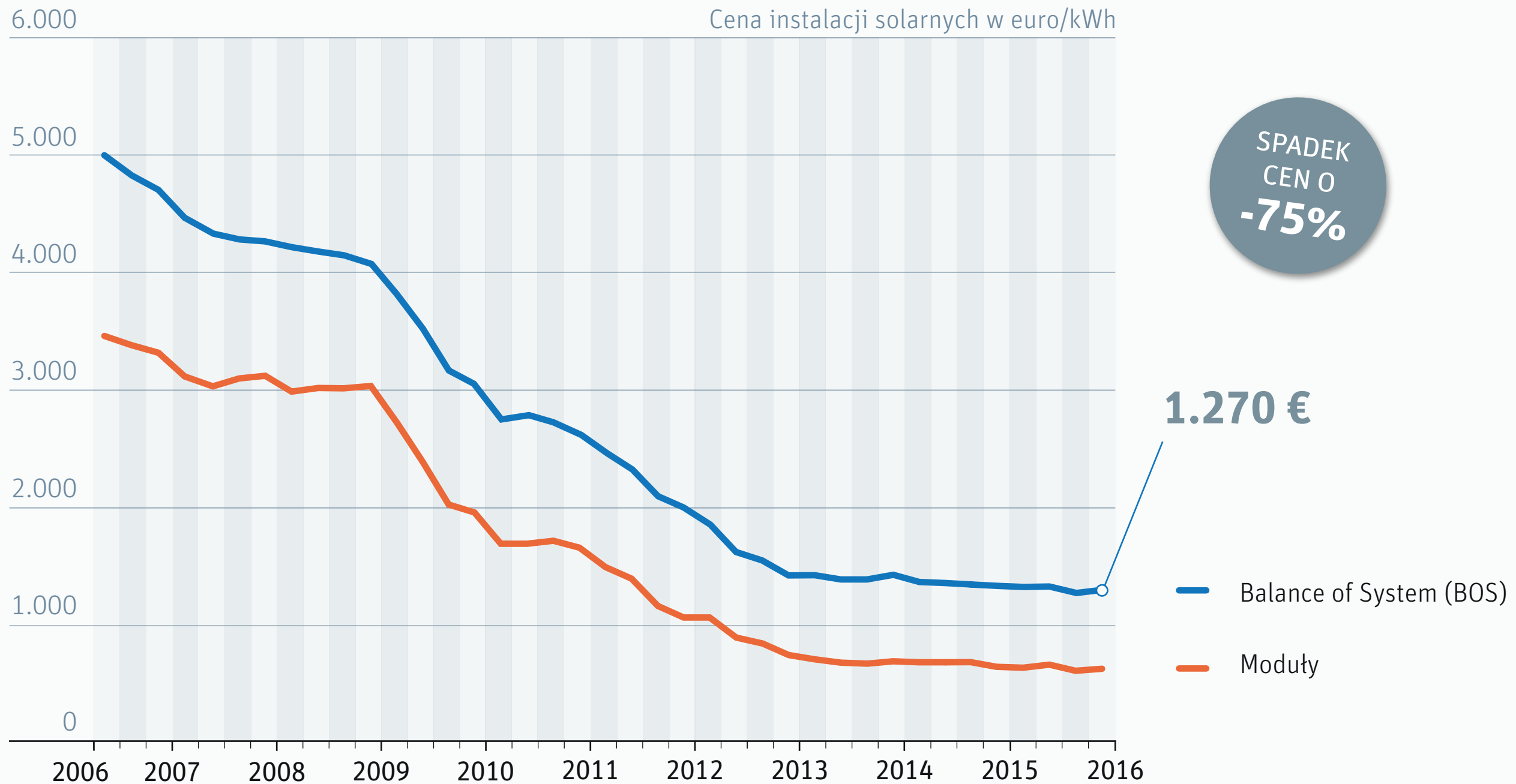
Źródło: Fraunhofer ISE, European Energy Exchange

Ceny instalacji solarnych w Niemczech spadły w latach 2006–2016 o 75%

Przeciętna cena za zainstalowanie na dachu systemu solarnego o mocy do 100kW

Źródło: EuPD Research, BSW-Solar (Niemieckie Stowarzyszenie Energetyki Słonecznej)

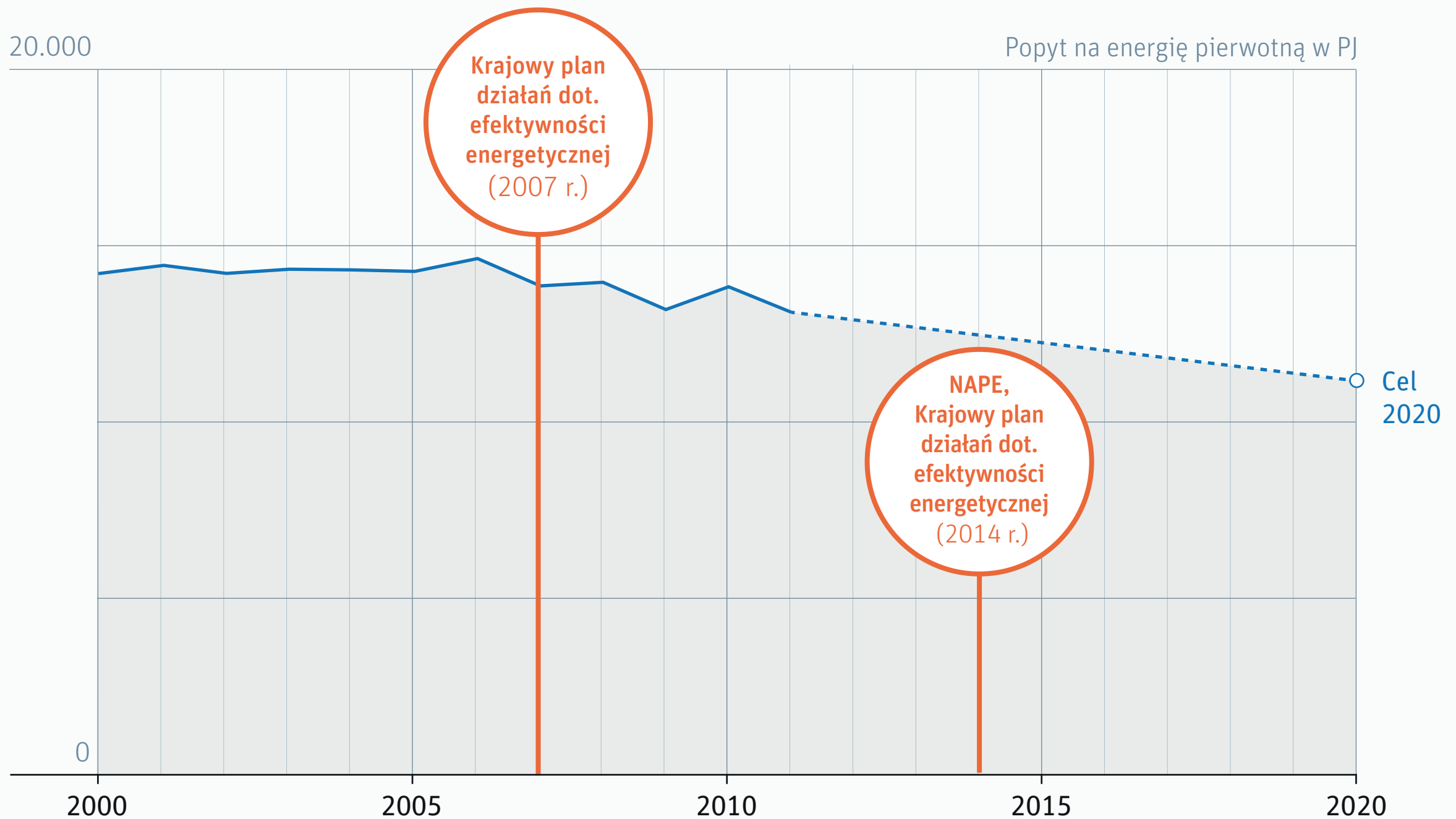

Niemiecki plan: obniżyć popyt na energię

Popyt na energię pierwotną w Niemczech, 2000-2020

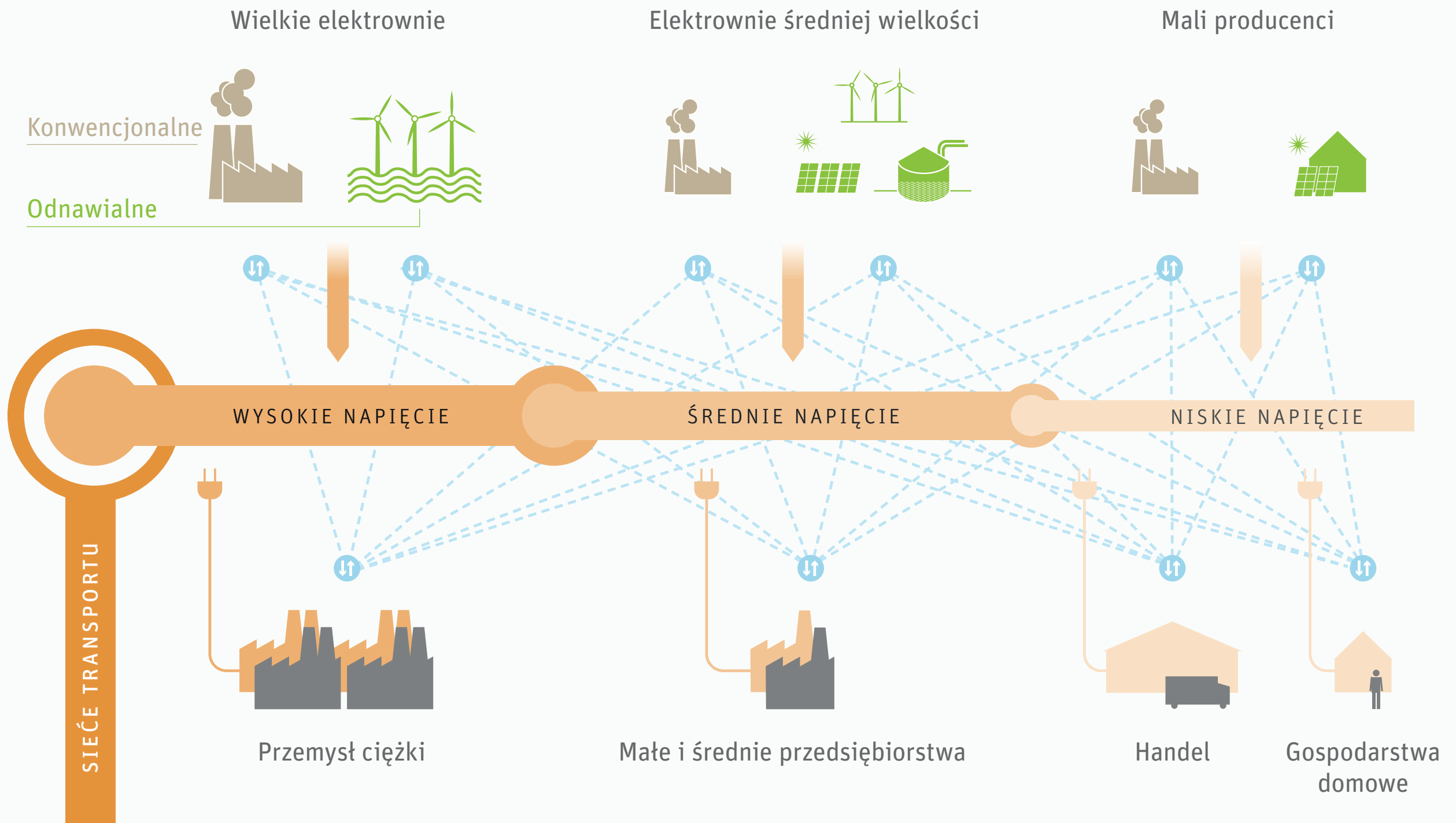
Źródło: Arbeitsgemeinschaft Energiebilanzen, BMWi (Federalne Ministerstwo Gospodarki i Technologii)

Sieć energetyczna przyszłości będzie dwukierunkowa i inteligentna

Przepływ energii elektrycznej i informacji w sieci energetycznej

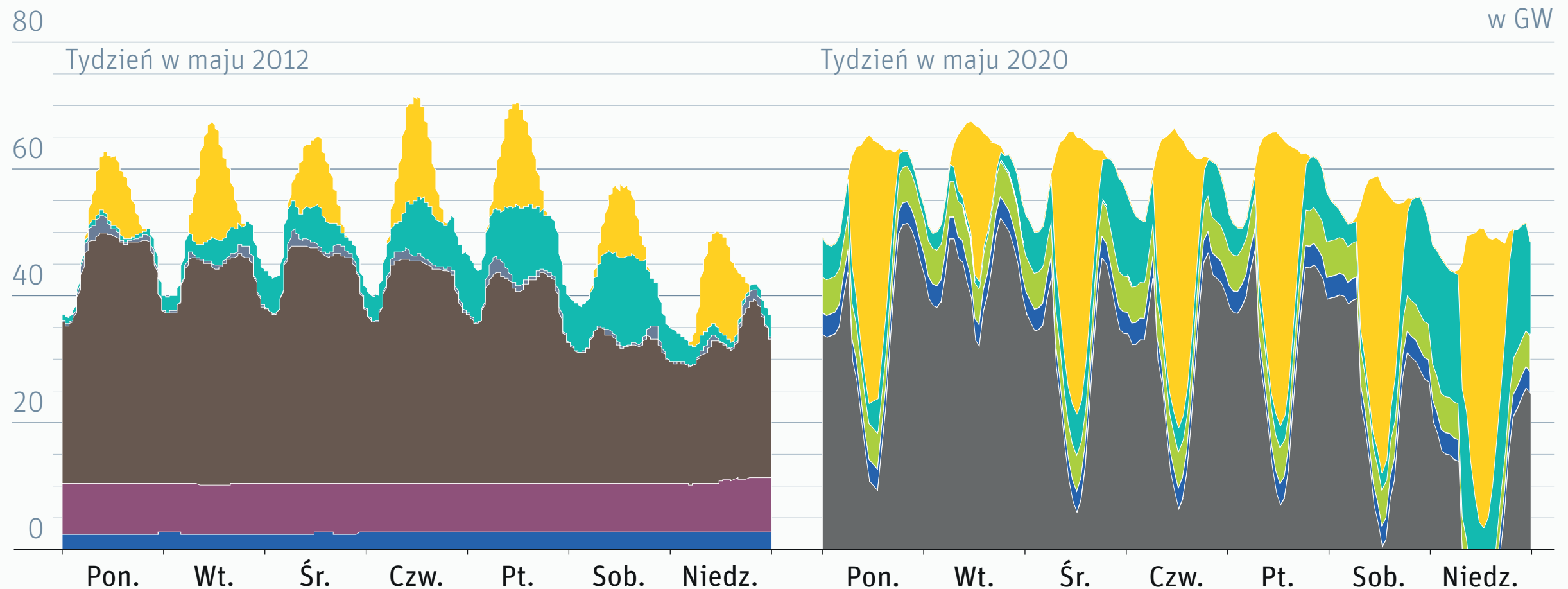
Źródło: IFEU (Instytut Badań nad Energią i Środowiskiem)

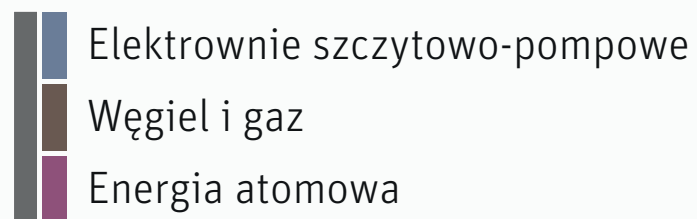
OZE wymaga elastycznych mocy rezerwowych, nie systemowych

Szacunkowy popyt na energię przez siedem dni w 2012 i 2020, Niemcy

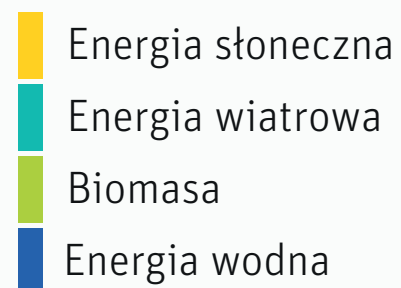
Źródło: Volker Quasching, HTW Berlin (Wyższa Szkoła Techniki i Gospodarki)

Źródła konwencjonalne

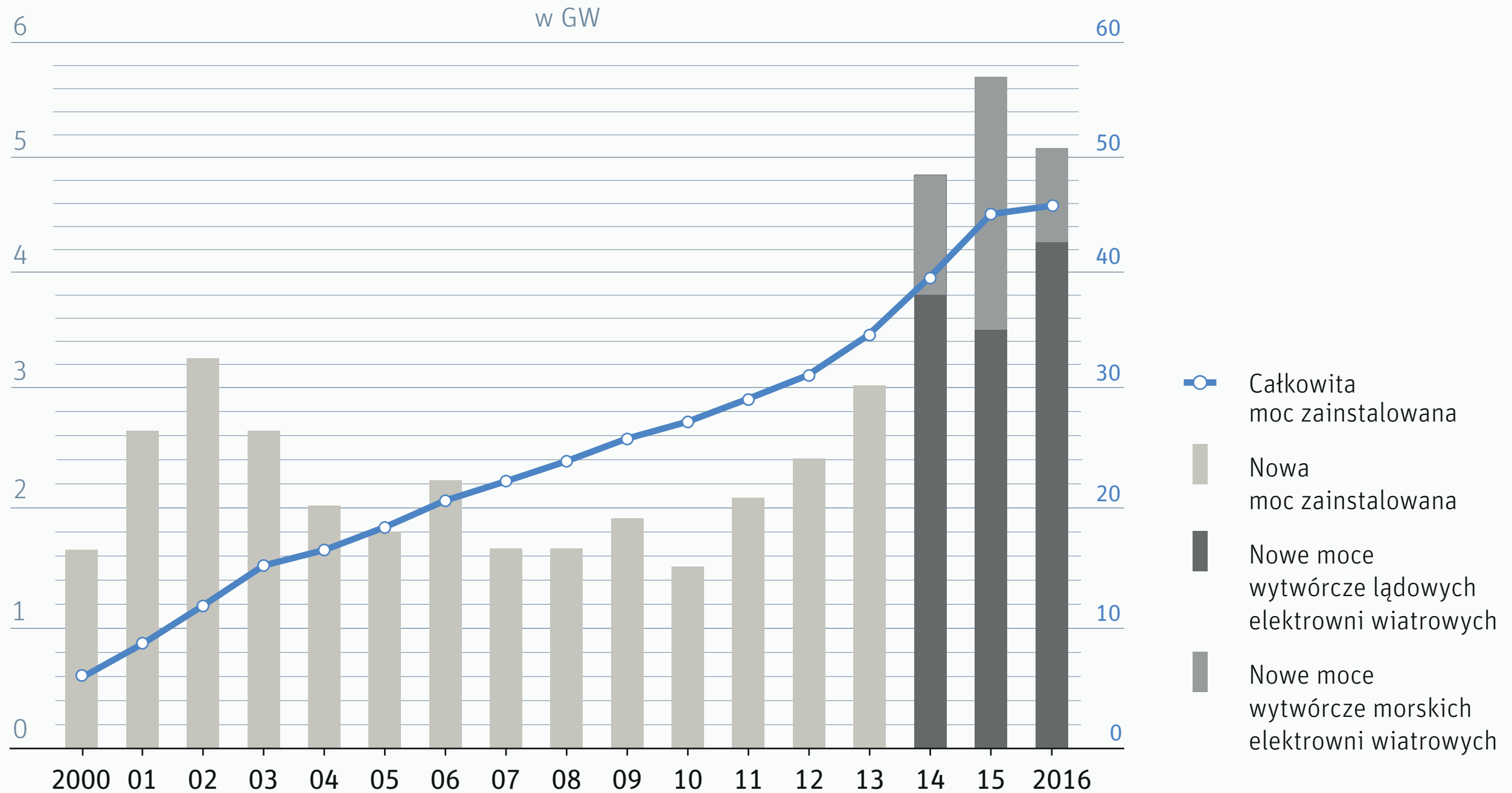
Energia ze źródeł odnawialnych

Stabilny rozwój energetyki wiatrowej

Całkowita i nowa moc zainstalowana w energetyce wiatrowej w Niemczech, 2000–2016

Źródła: DEWI (Niemiecki Instytut Energii Wiatrowej)

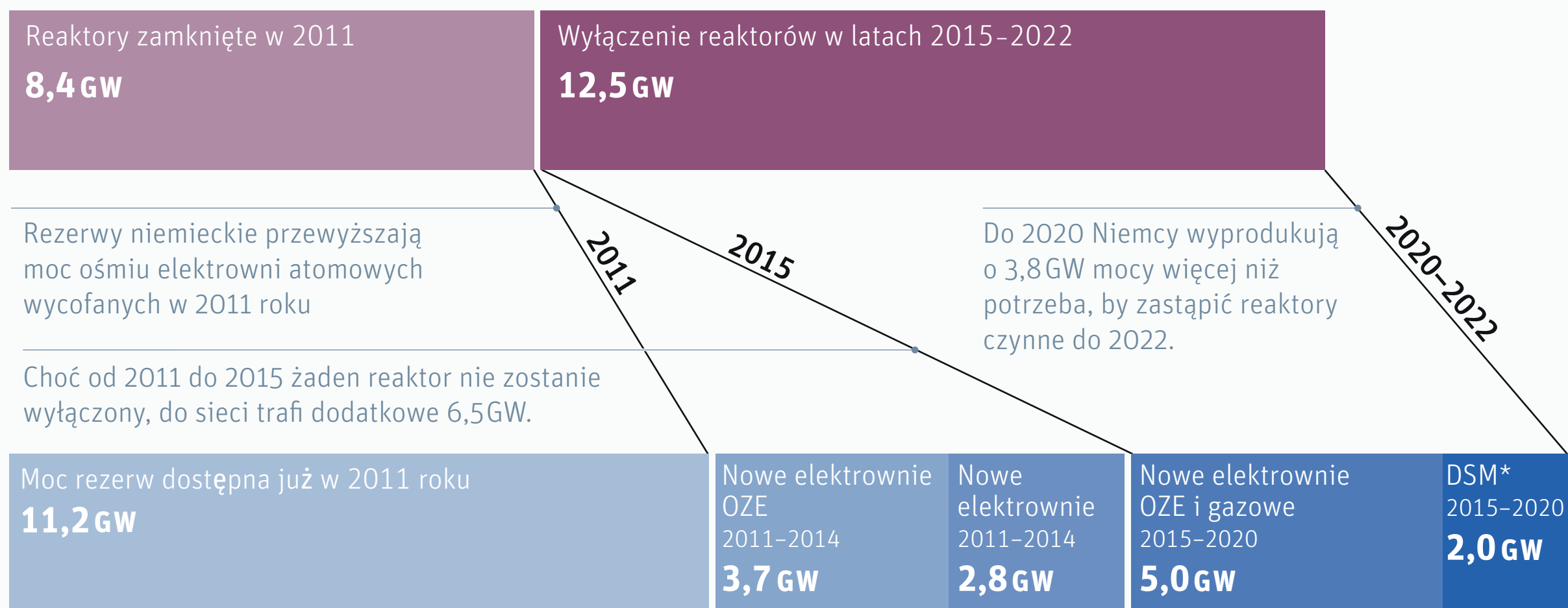

Niemcy bez trudu zastąpią moc reaktorów wg planu

Zamiast reaktorów – moc rezerw, nowych instalacji OZE, elektrowni gazowych i zarządzanie popytem (DSM)

Źródło: Institute of Applied Ecology (Instytut Ekologii Odnawialnej), obliczenia własne

20,9 GW mocy elektrowni atomowych

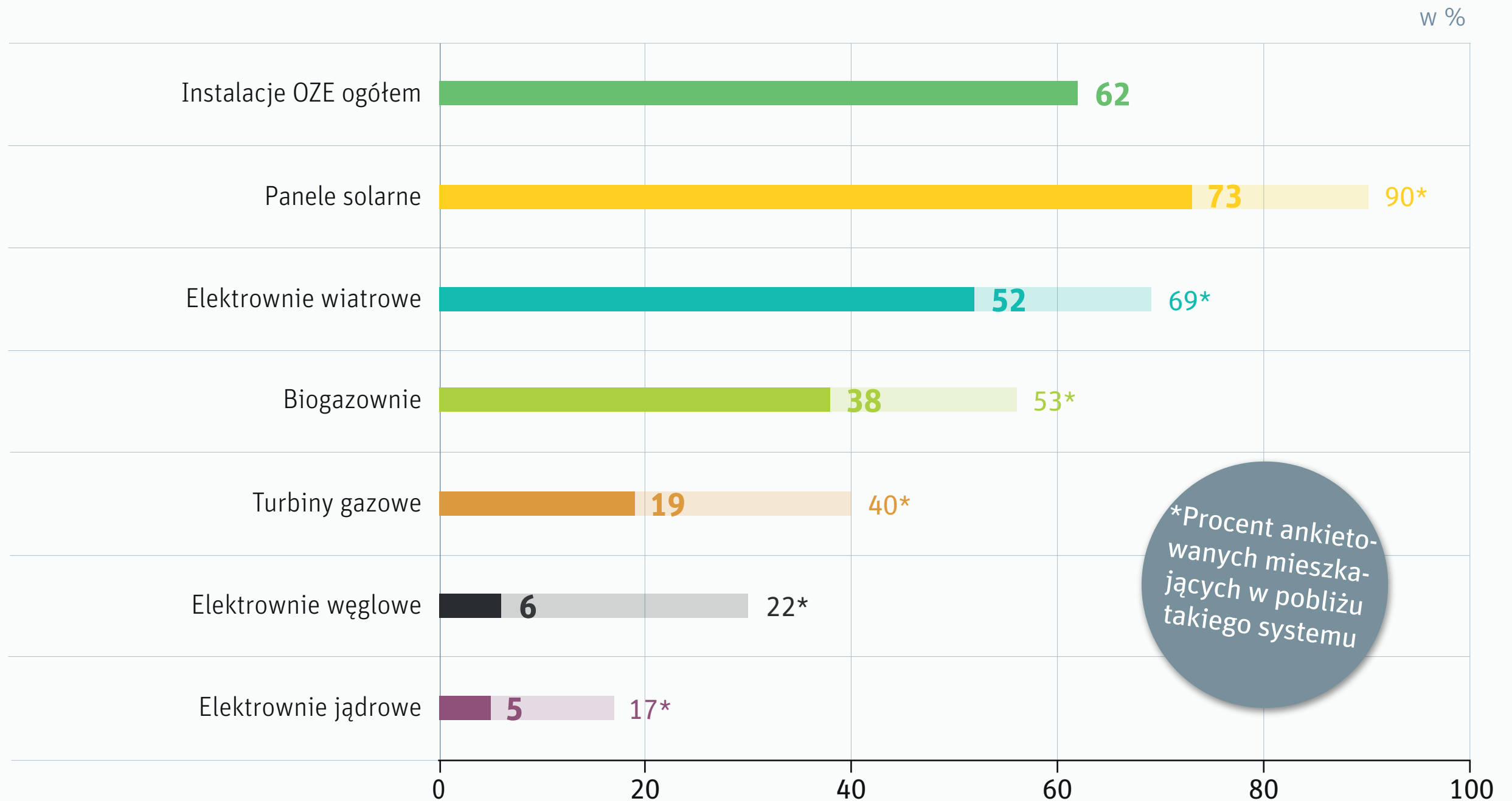
... zostanie zastąpionych mocą **24,7 GW**

*zarządzanie popytem

Wysokie wskaźniki akceptacji instalacji OZE

Odsetek Niemców, którzy uważają mieszkanie w sąsiedztwie instalacji OZE za dobre lub bardzo dobre

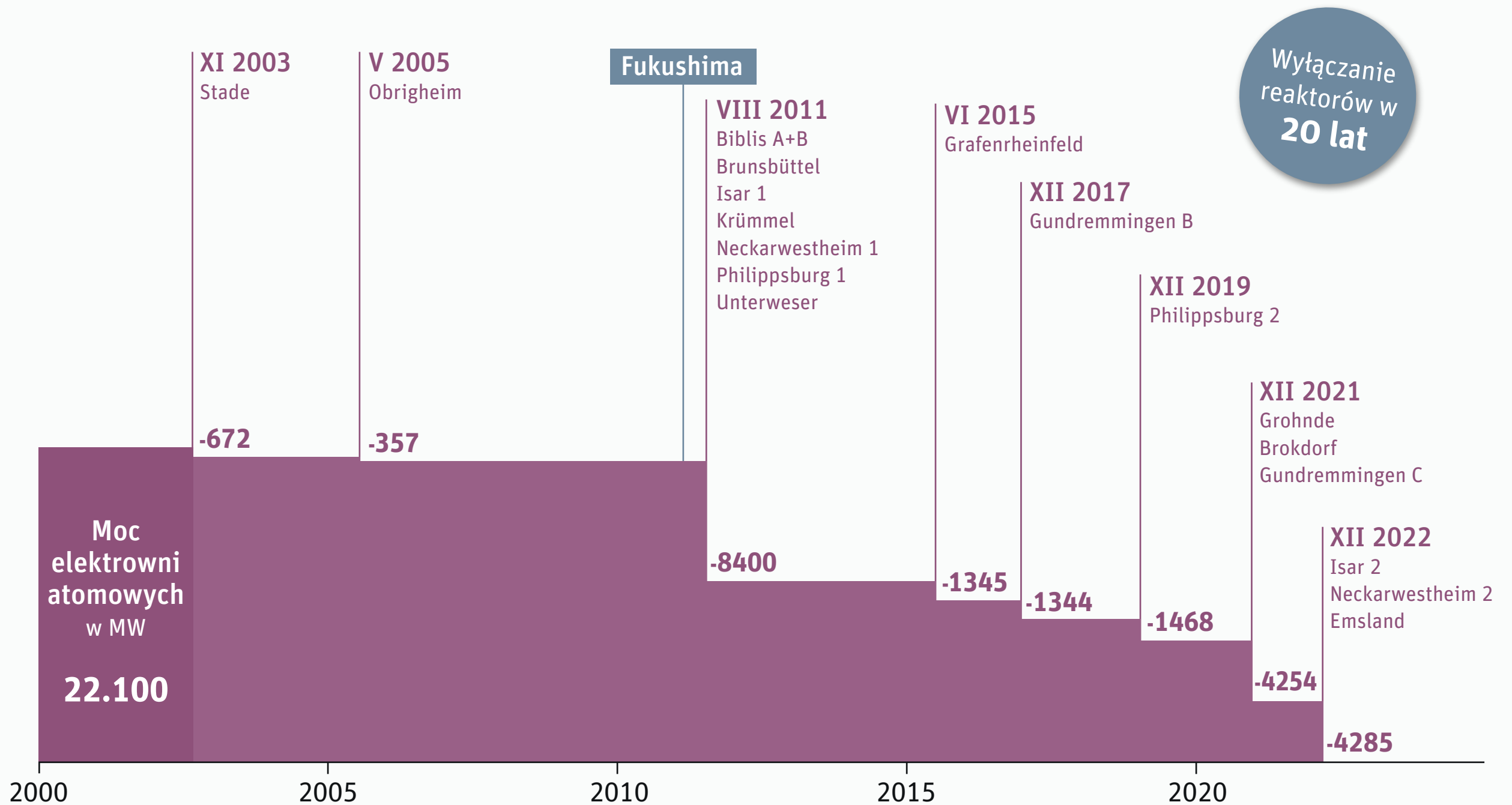
Źródło: Badania TNS Emid wykonane dla AEE, 1.006 ankietowanych - sierpień 2016 r.

Niemcy stopniowo zamykają wszystkie elektrownie atomowe

Spadek mocy zainstalowanej reaktorów w Niemczech, 2000–2022

Źródło: Institute of Applied Ecology (Institut Ekologii Stosowanej), BMJ (Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości), obliczenia własne

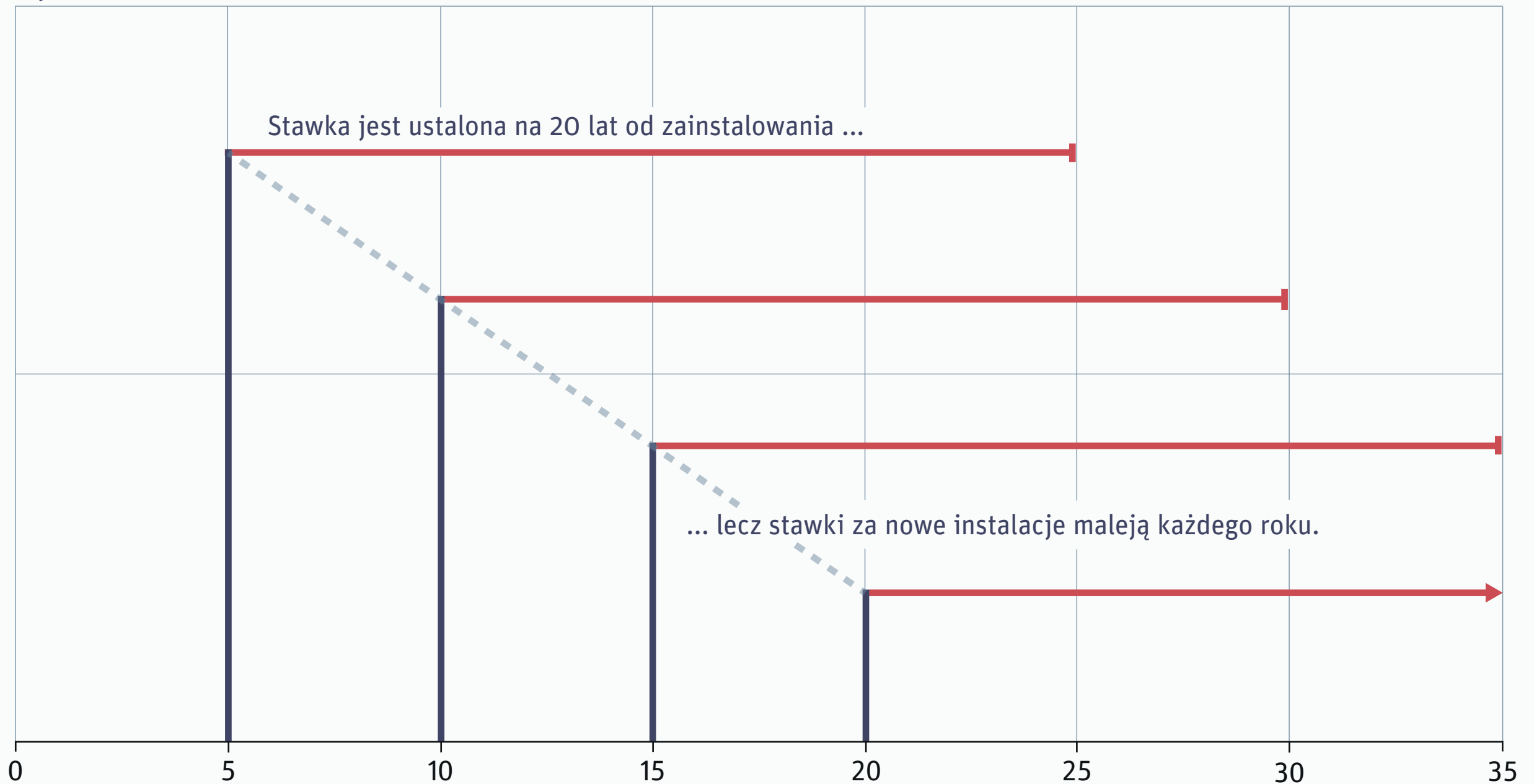

Taryfy gwarantowane zapewniają bezpieczne inwestycje i obniżają koszty

Uproszczony schemat taryf gwarantowanych na 20 lat

Źródło: Obliczenia własne na podstawie WFC

Wysokość stawki

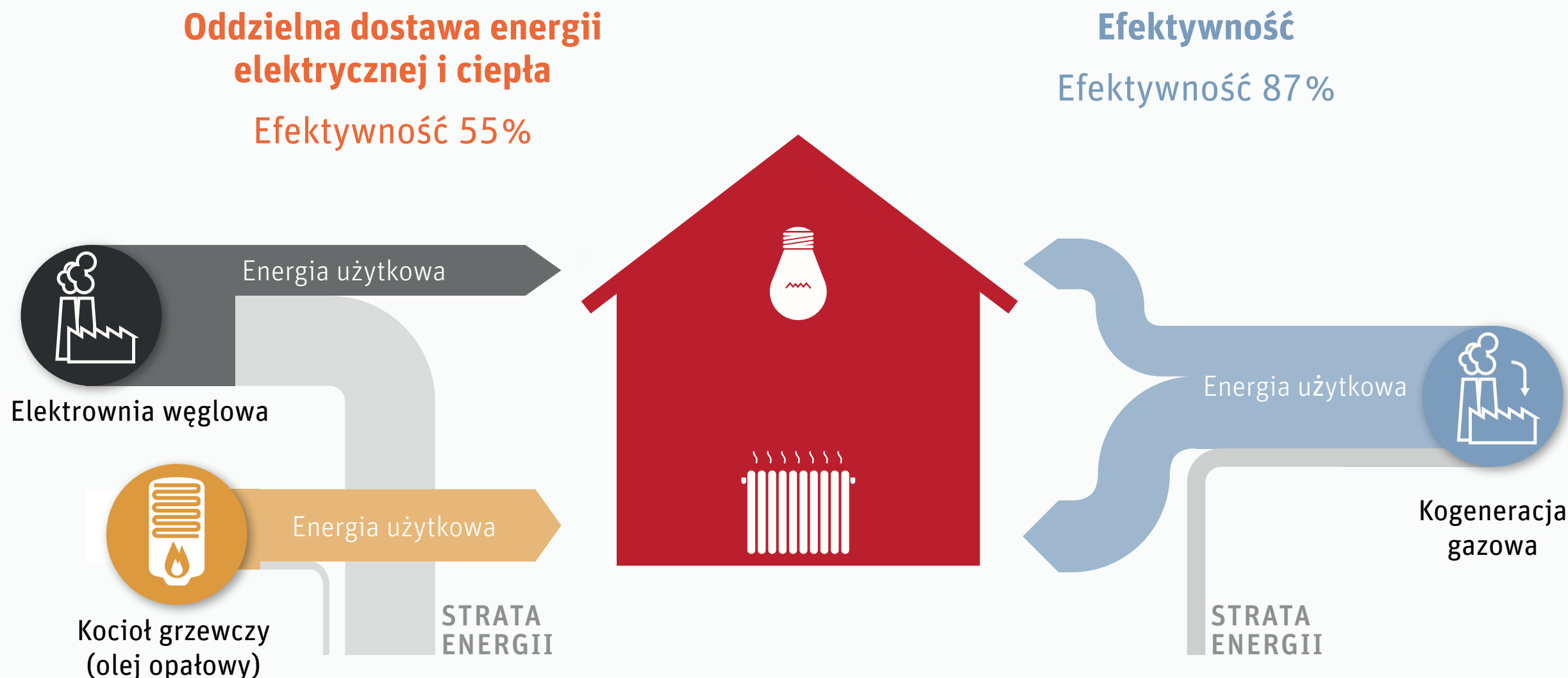

Kogeneracja jest efektywniejsza od konwencjonalnej elektrowni węglowej

Porównanie efektywności energetycznej kogeneracji i konwencjonalnej produkcji energii

Źródło: ASUE

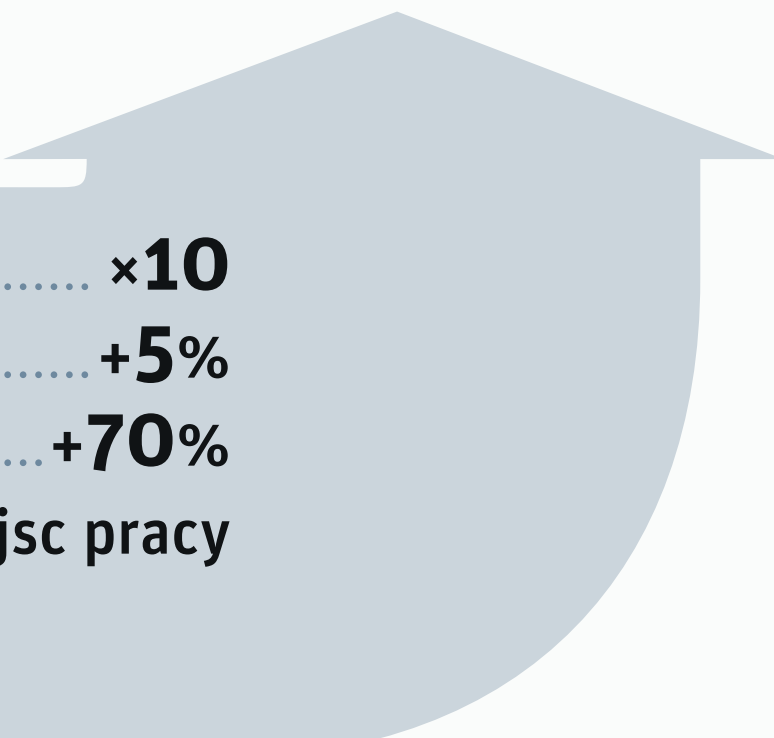

W elektrowni węglowej następuje utrata ponad 50% energii.
Kogeneracja zmniejsza zużycie energii pierwotnej o 36%.

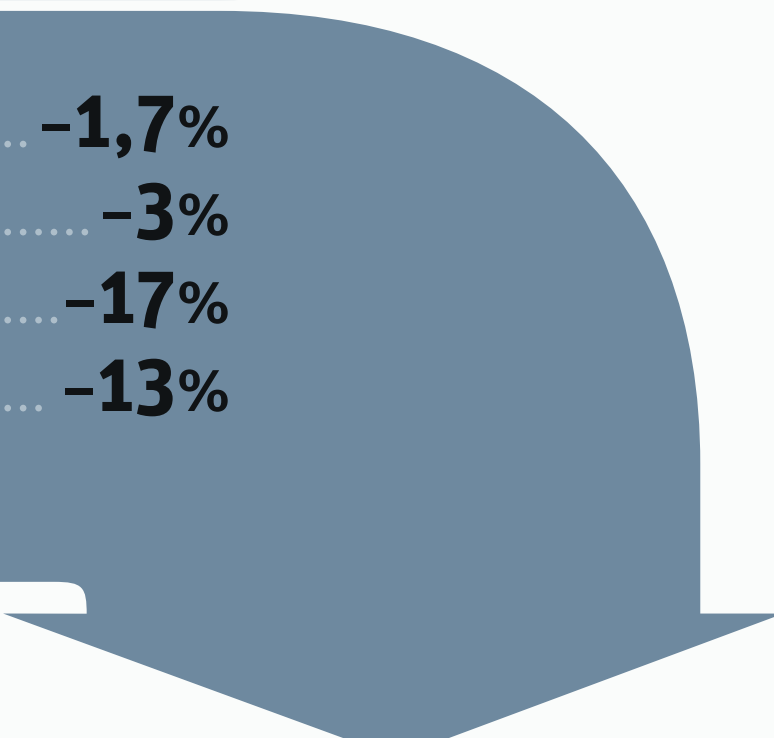
Reforma podatku ekologicznego: opodatkowanie energii nie pracy

Korzyści niemieckiej reformy – wyższe opodatkowanie energii i niższe podatki od wynagrodzenia

Źródło: Green Budget Germany

Auta z instalacją gazową	×10
Transport publiczny	+5%
Car-sharing	+70%
Zatrudnienie	+250.000 miejsc pracy
Wyższe dochody podatkowe zmniejszają podatki od wynagrodzenia	

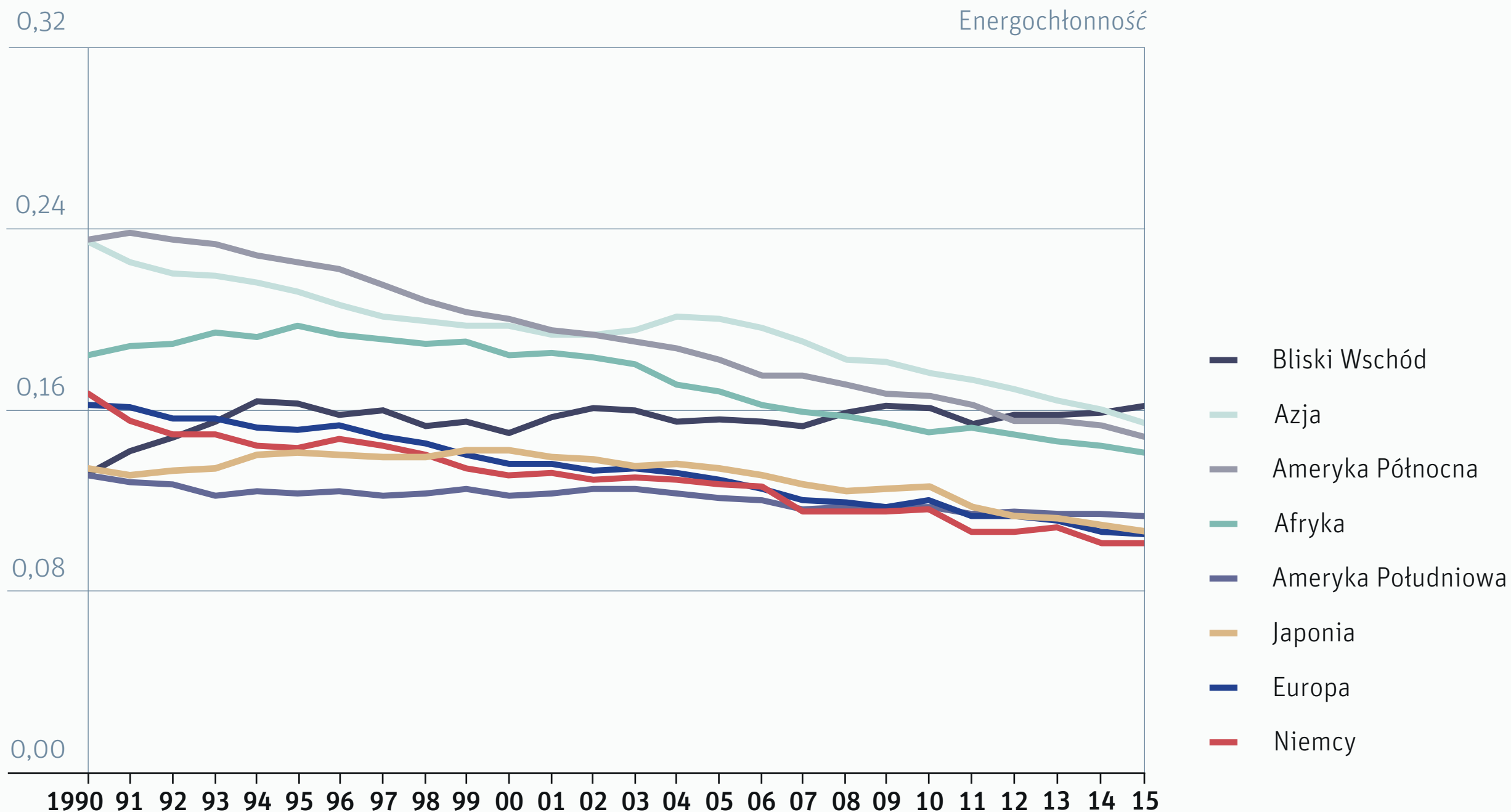

Koszty emerytur	-1,7%
Emisje związków węgla	-3%
Zużycie paliwa	-17%
Import paliw kopalnych	-13%

Niemcy stale wytwarzają wyższe PKB przy mniejszym zużyciu energii

Energochłonność (=zużycie energii na jednostkę PKB) w różnych regionach świata, 1990–2015

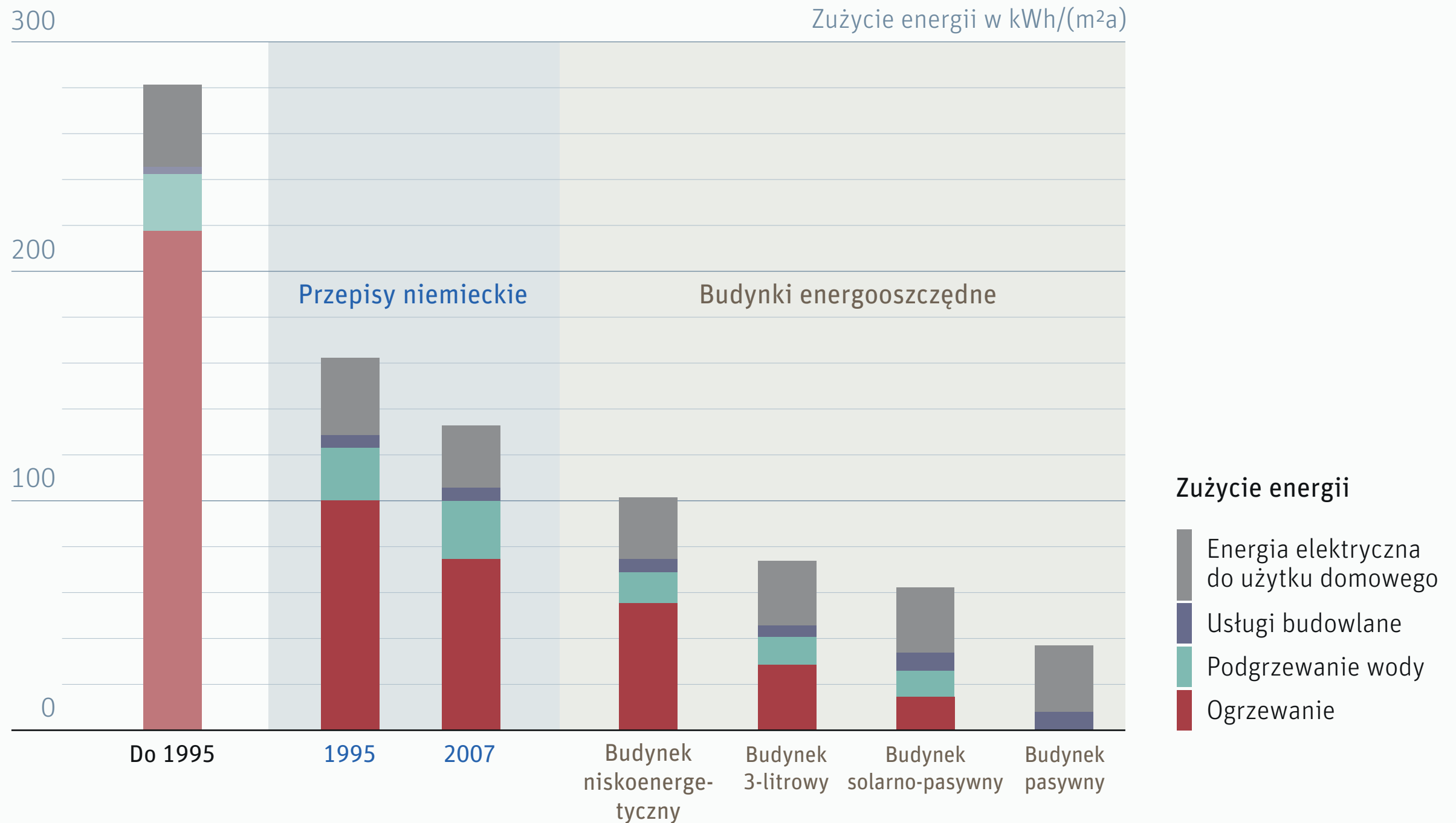
Źródło: rocznik Enerdata

Sektor mieszkaniowy ma ogromny potencjał energooszczędności

Charakterystyka budynków pod kątem zużycia energii

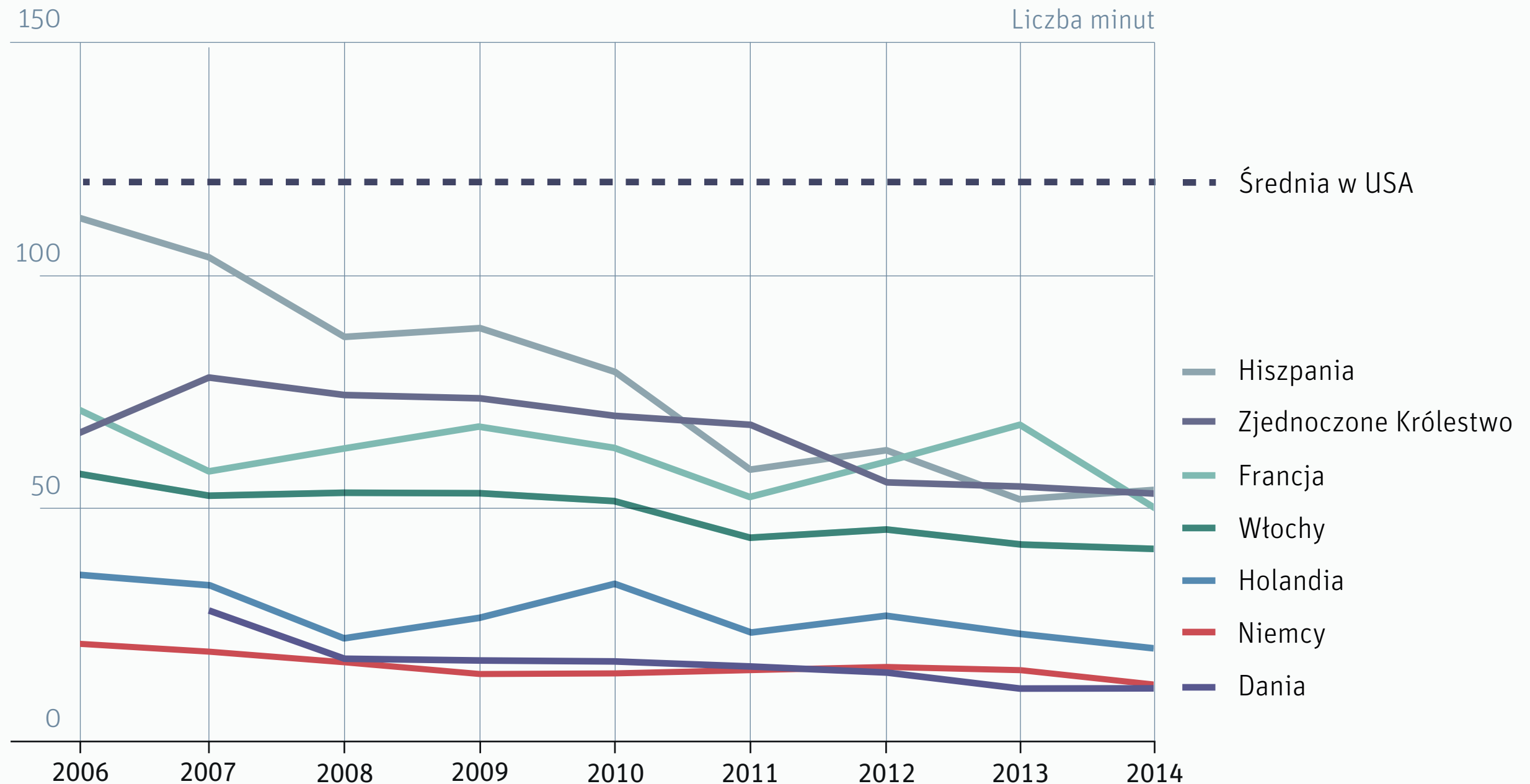
Źródło: IFEU 2011 (Instytut Energii i Badań Środowiska)

Niezawodność sieci i rozwój OZE idą w parze

Długość przerw w dostawie energii w ciągu roku (bez nieplanowanych zdarzeń) wg SAIDI

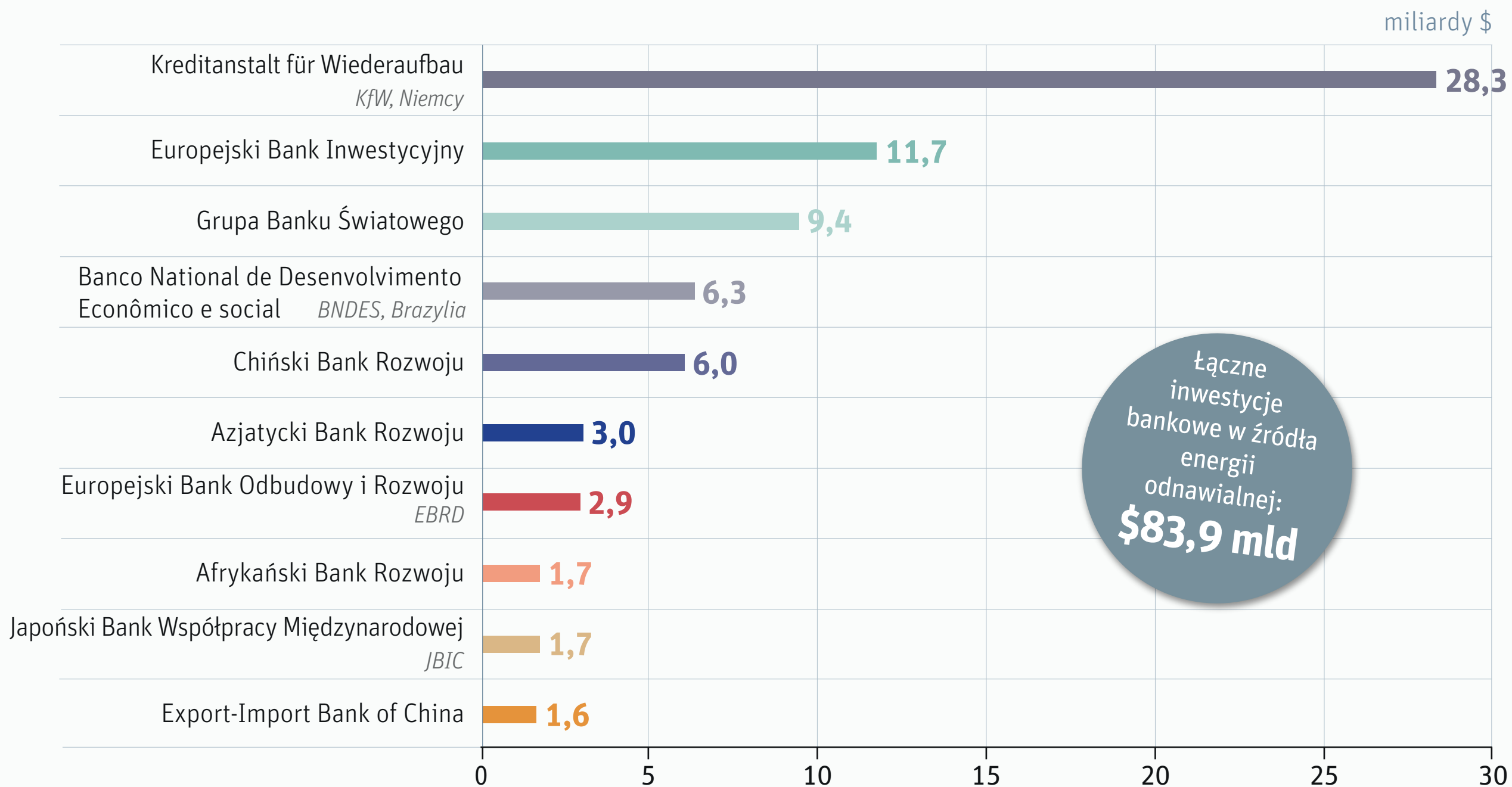
Źródło: CEER (Europejska Rada Regulatorów Energetyki), obliczenia własne

Niemiecki bank rozwoju (KfW) największym kredytodawcą dla sektora czystej technologii

Top 10 instytucji finansujących odnawialne źródła energii w 2014 r.

Źródło: Bloomberg New Energy Finance

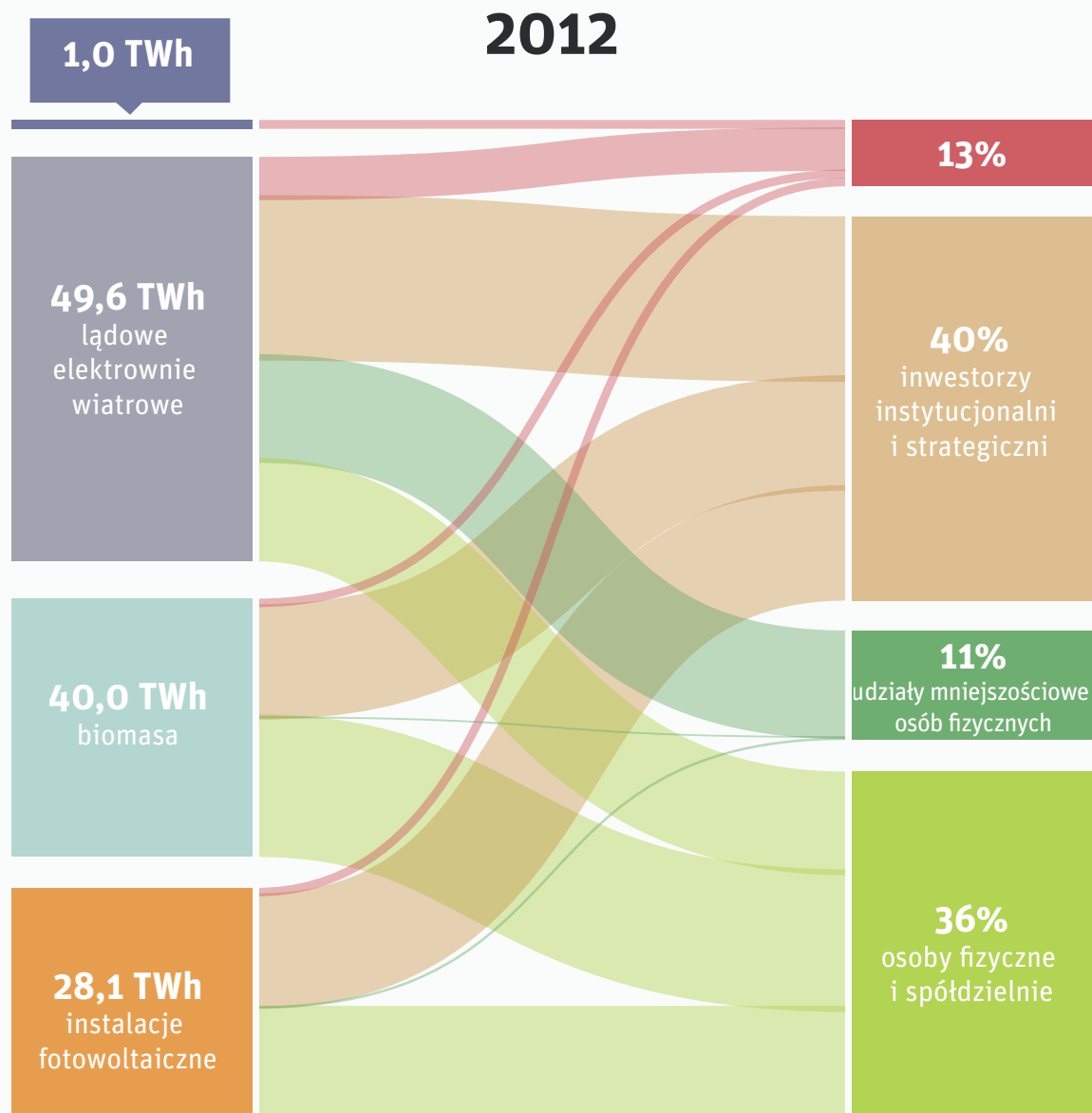

Niemiecki rząd przekazuje sektor energetyczny z powrotem w ręce przedsiębiorstw energetycznych

Średnia produkcja prądu z OZE bez hydroenergetyki oraz struktura właścicielska

Źródło: AGEE, Leuphana, EnKlip I * na podstawie udziałów rynkowych z 2012 r.

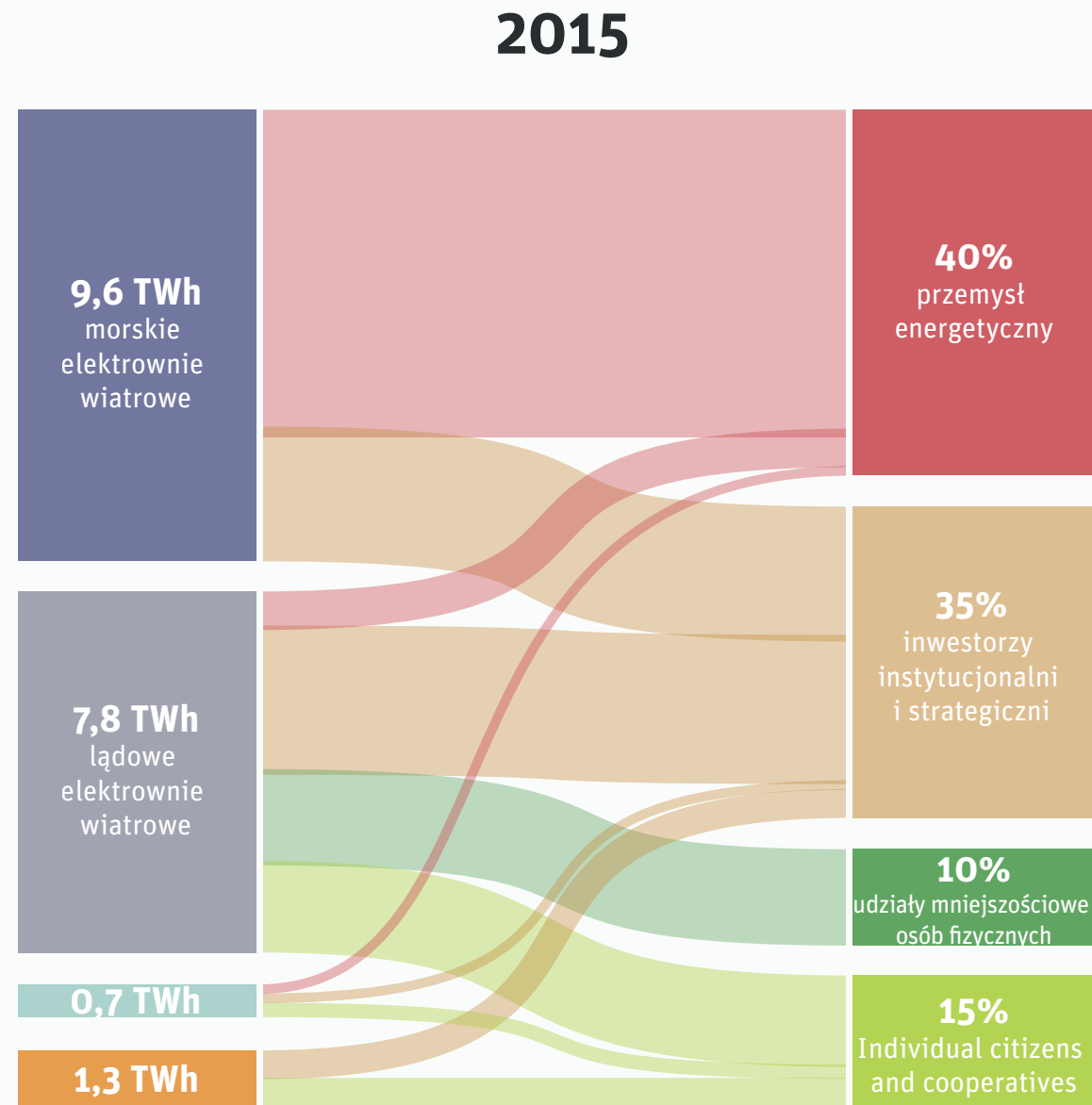
Spodziewana w bieżącym roku produkcja energii elektrycznej z mocy łącznie zainstalowanej na koniec roku

ŚREDNIA PRODUKCJA
WG TECHNOLOGII

ŚREDNIA PRODUKCJA WG
STRUKTURY WŁAŚCICIELI

Spodziewana w bieżącym roku produkcja energii elektrycznej z mocy ostatnio zainstalowanej w roku

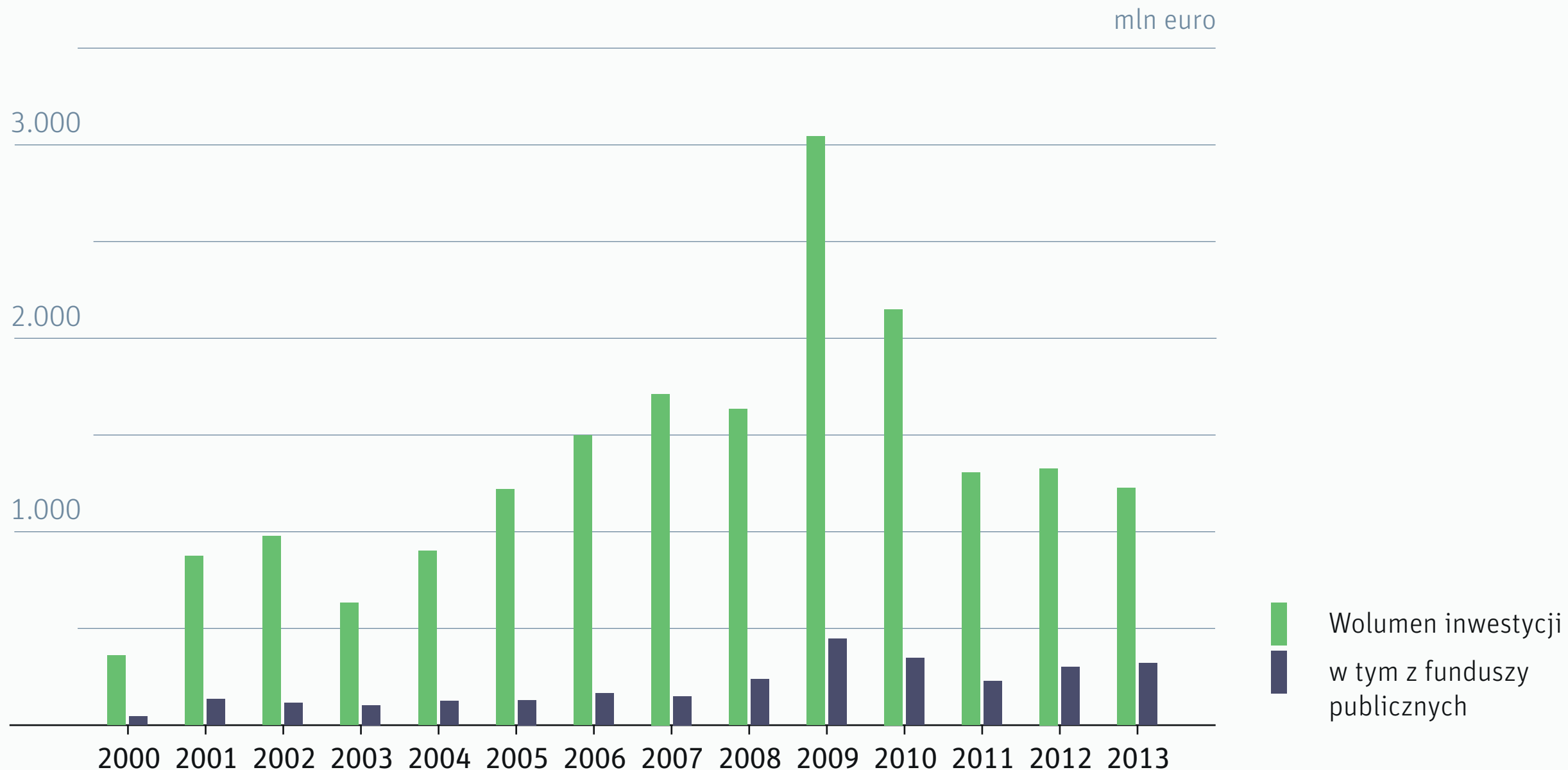
ŚREDNIA PRODUKCJA
WG TECHNOLOGII

ŚREDNIA PRODUKCJA WG
STRUKTURY WŁAŚCICIELI*

Fundusze publiczne napędzają prywatne inwestycje

Wsparcie dla OZE w sektorze grzewczym w ramach niemieckiego Programu Stymulacji Rynku (MAP)

Źródło: Federalne Ministerstwo Gospodarki i Energii

Postępy państw członkowskich UE w osiągnięciu celów klimatycznych i energetycznych 2020

Postępy w realizacji celów dotyczących efektywności energetycznej, emisji dwutlenku węgla i energii ze źródeł odnawialnych, 2014 r.

Źródło: EEA

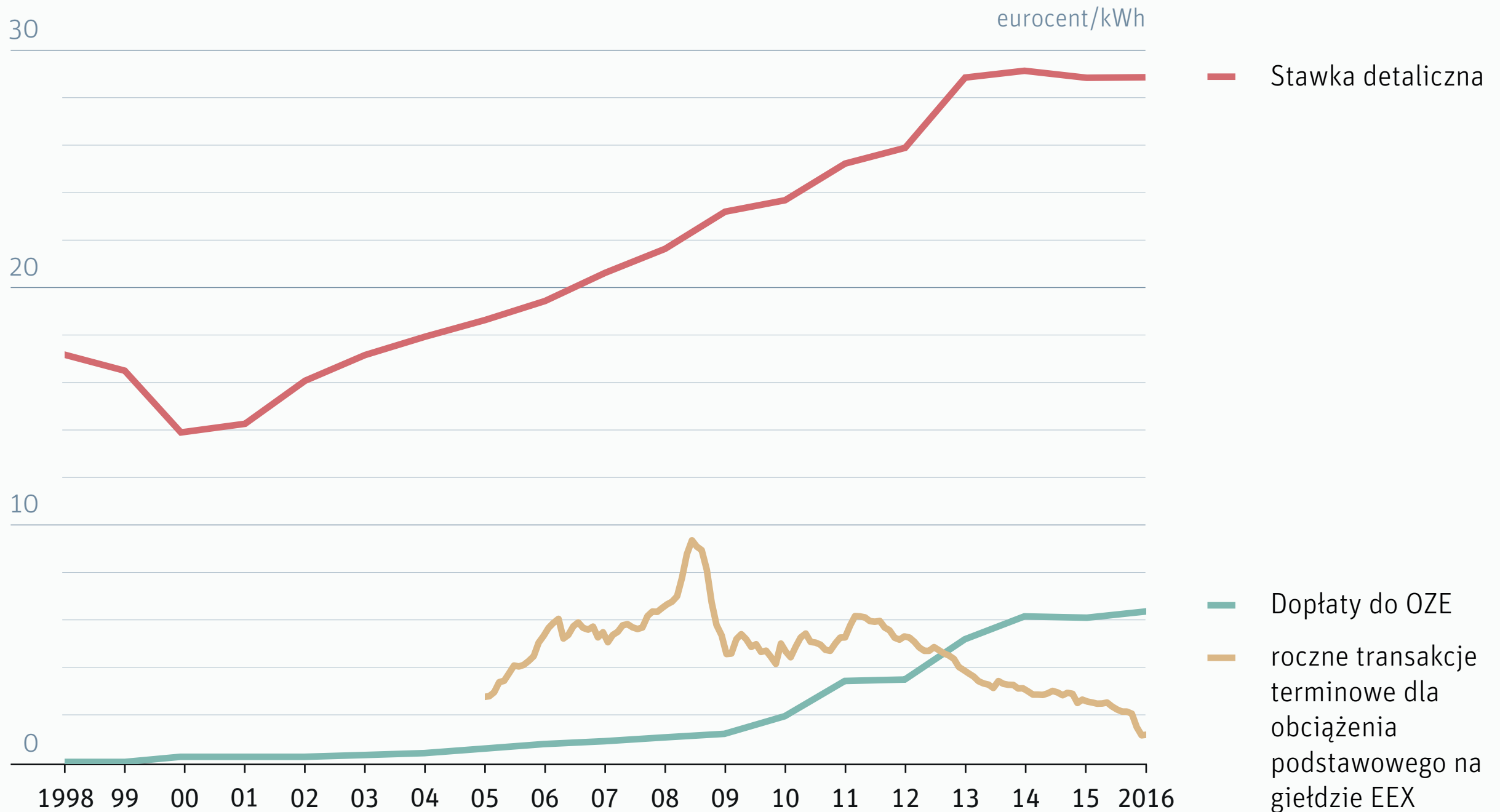
	Austria	Belgia	Bulgaria	Chorwacja	Cypr	Republika Czeska	Dania	Estonia	Finlandia	Francja	Niemcy	Grecja	Węgry	Irlandia	Włochy	Łotwa	Litwa	Luksemburg	Malta	Holandia	Polska	Portugalia	Rumunia	Słowenia	Słowacja	Hiszpania	Szwecja	Zjednoczone Królestwo
Prognozy 2014–2020 w ramach decyzji dotyczącej wspólnego wysiłku redukcyjnego i emisje gazów cieplarnianych w 2014 r.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
Udział OZE w finalnym zużyciu energii w 2014 r.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
Zużycie energii pierwotnej w 2014 r.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	

- Zgodnie z planem
- Częściowo zgodnie z planem
- Niezgodnie z planem

Odnawialne źródła energii nie są główną siłą napędową wysokich cen energii w Niemczech

Trendy stawek detalicznych, ceny na rynku spot i dopłaty do OZE w ciągu ostatnich 14 lat w Niemczech

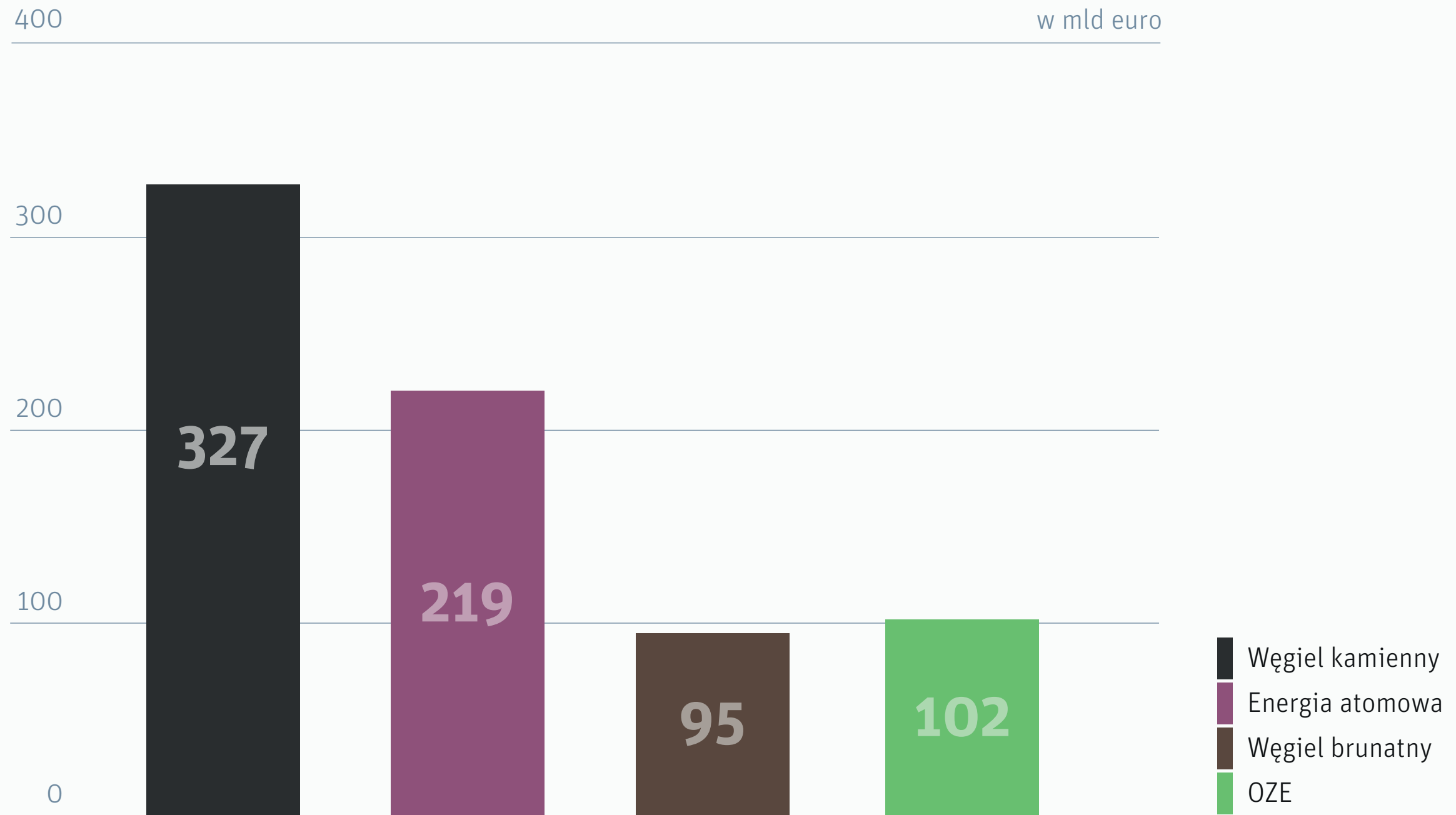
Źródło: www.unendlich-viel-energie.de

Znacznie wyższe dotacje na paliwa kopalne i atom niż na OZE

Dotacje na energię w Niemczech, 1970–2014

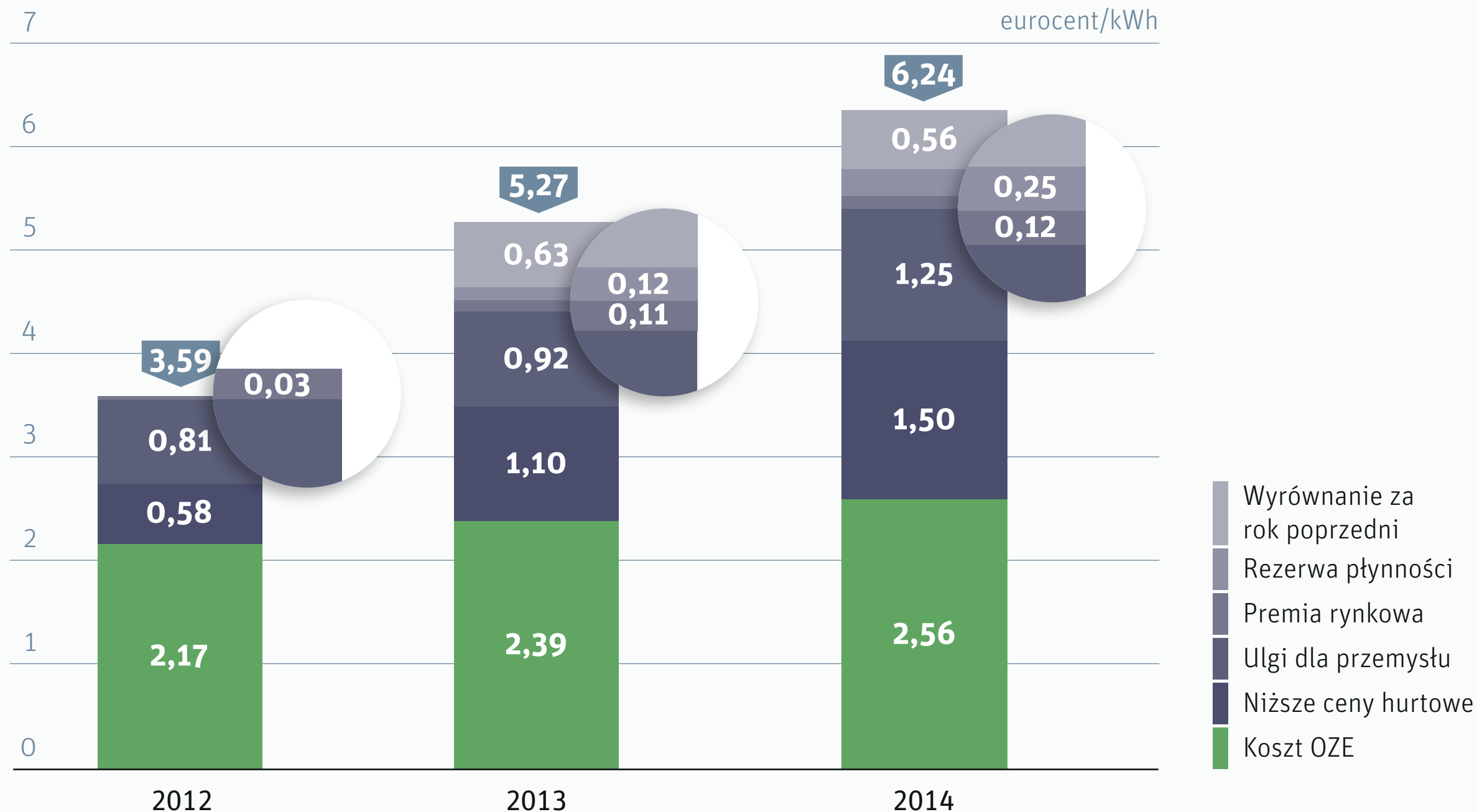
Źródło: Green Budget Germany

Koszt OZE nie jest głównym czynnikiem podwyżki opłat za energię

Kalkulacja opłaty za OZE w Niemczech, 2012–2014

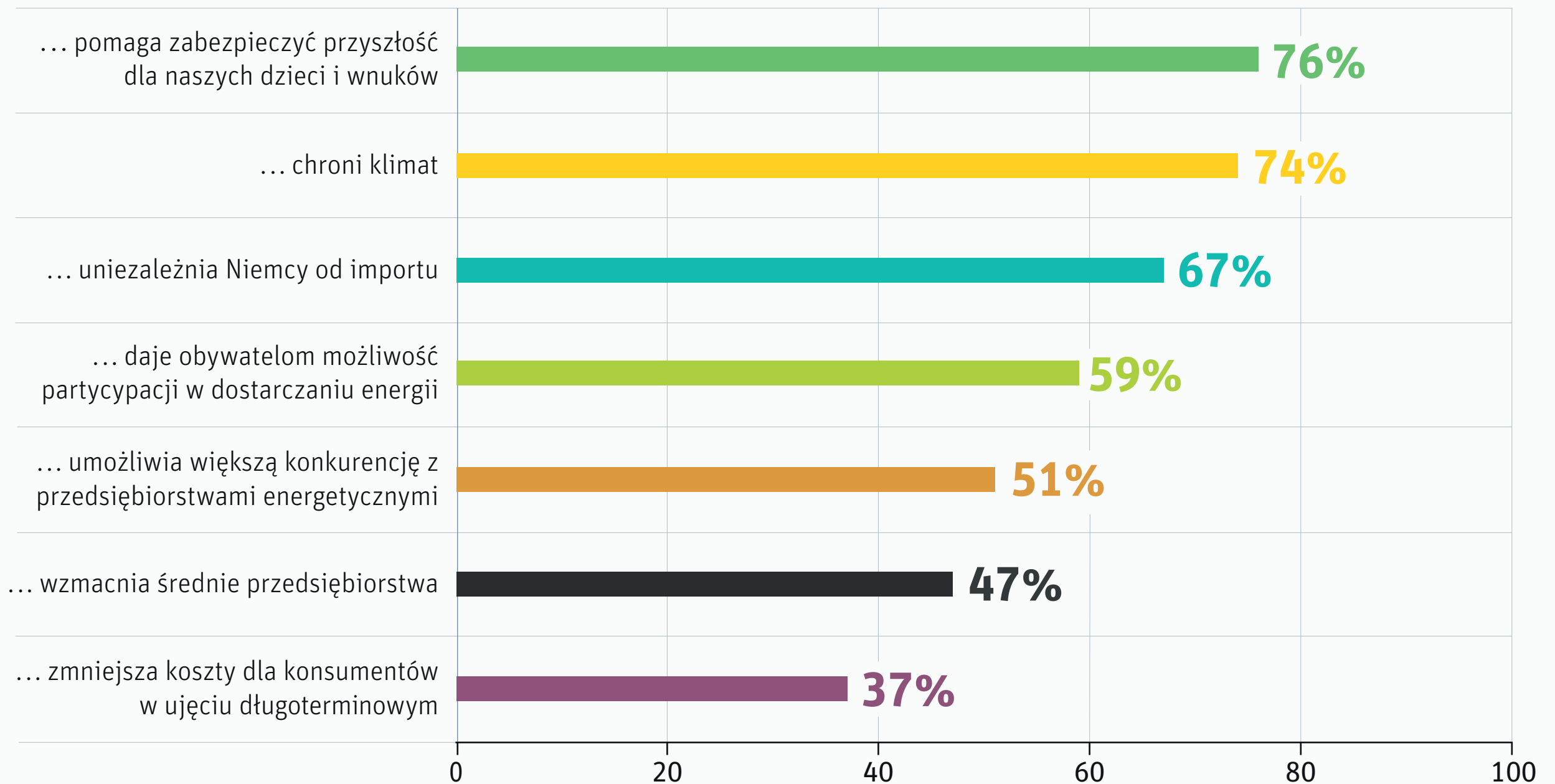
Źródło: BEE (Federalny Związek ds. Energii Odnawialnej)

Zalety energii odnawialnej: technologia przyszłości na rzecz ochrony środowiska

„Czy zgadzasz się, że energia odnawialna ...“ (możliwy wybór kilku odpowiedzi)

Źródło: Ankieta TNS Emnid dotycząca odnawialnych źródeł energii, 1015 uczestników – październik 2014 r.

93 procent Niemców popiera dalszy rozwój energii odnawialnej

"Wykorzystanie i rozwój OZE są ... ", ankieta z października 2016 r.

Źródło: www.unendlich-viel-energie.de

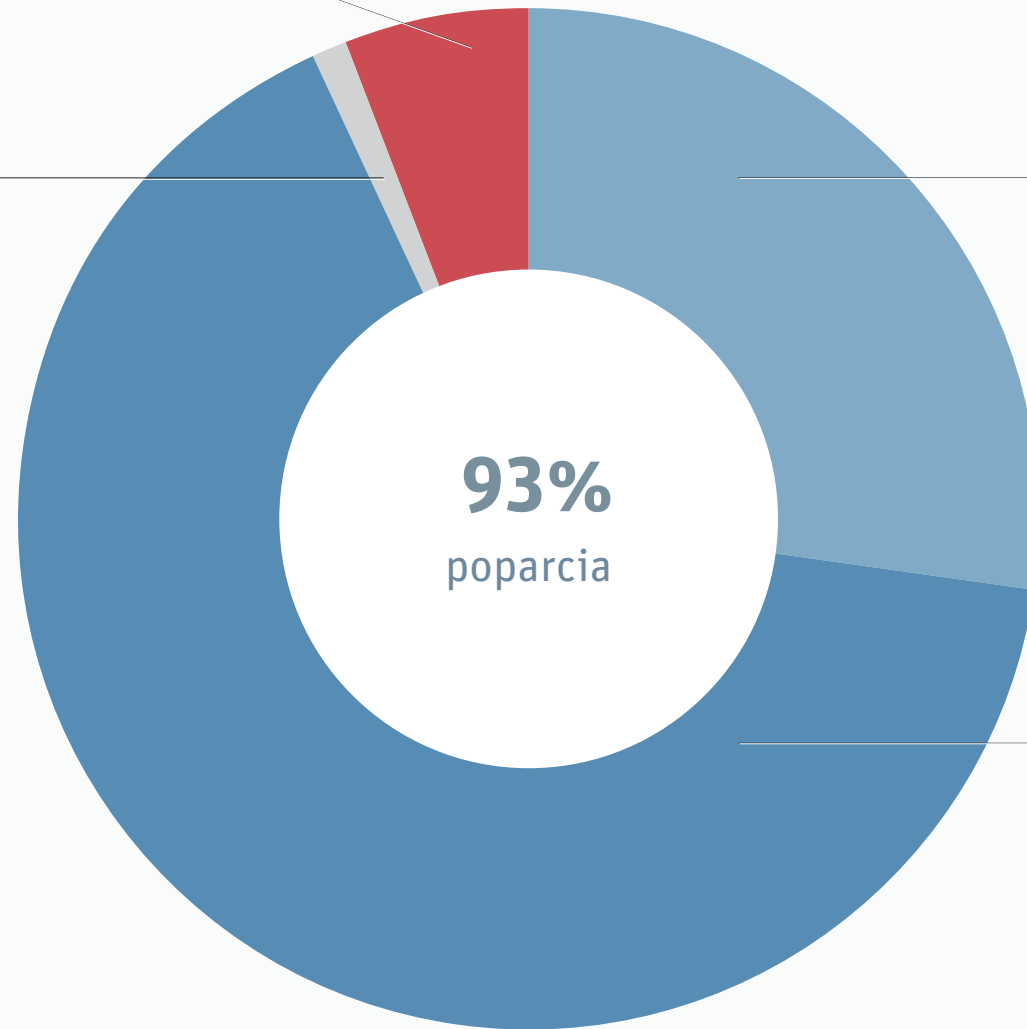

Mniej ważne lub nieważne

6%

Brak opinii lub brak odpowiedzi

1%

Ważne

27%

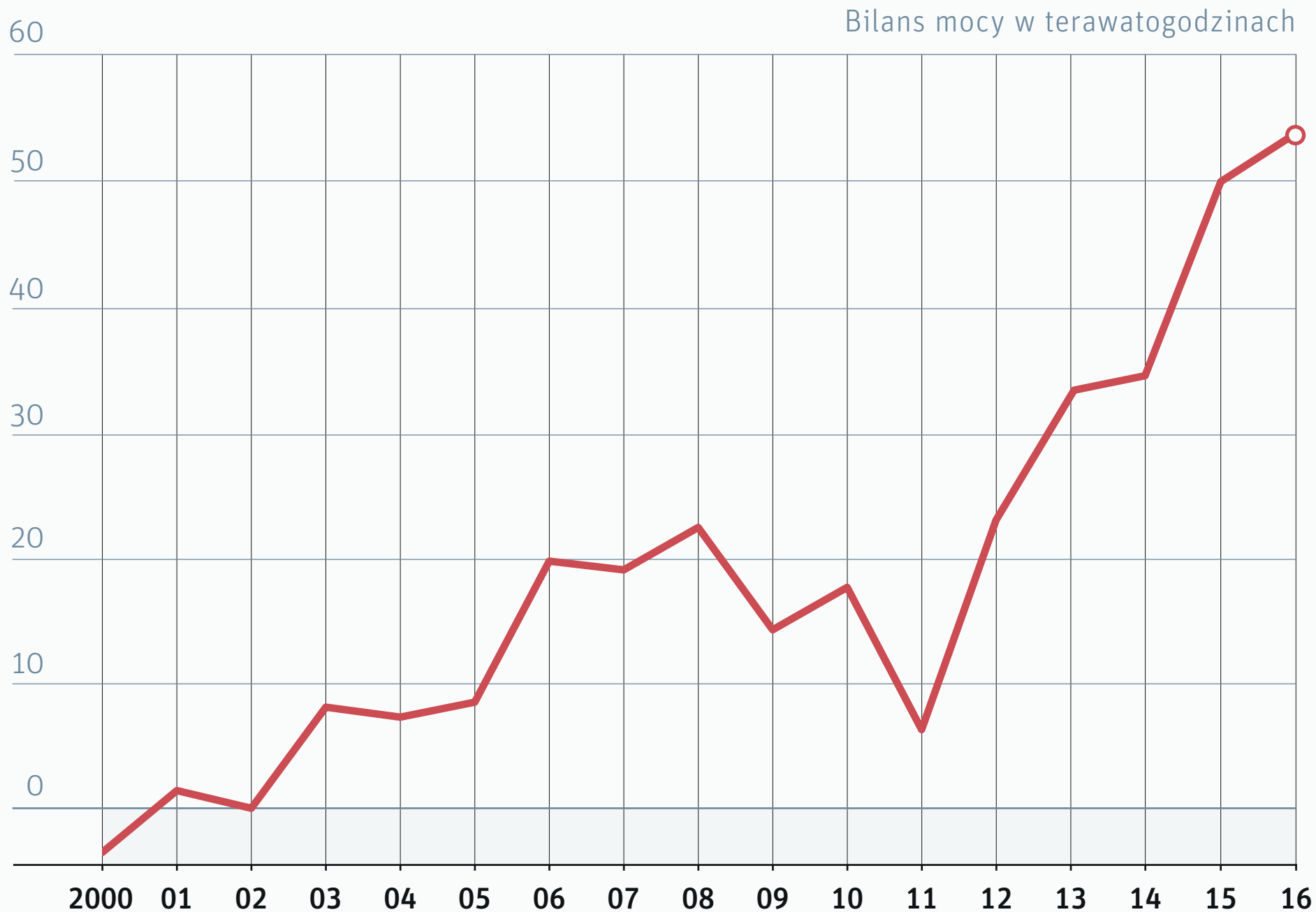
Bardzo lub niezwykle ważne

66%

Rosnący eksport niemieckiej energii elektrycznej

Eksport energii elektrycznej netto w latach 2000–2016 (TWh)

Źródło: Agora Energiewende, AGEB

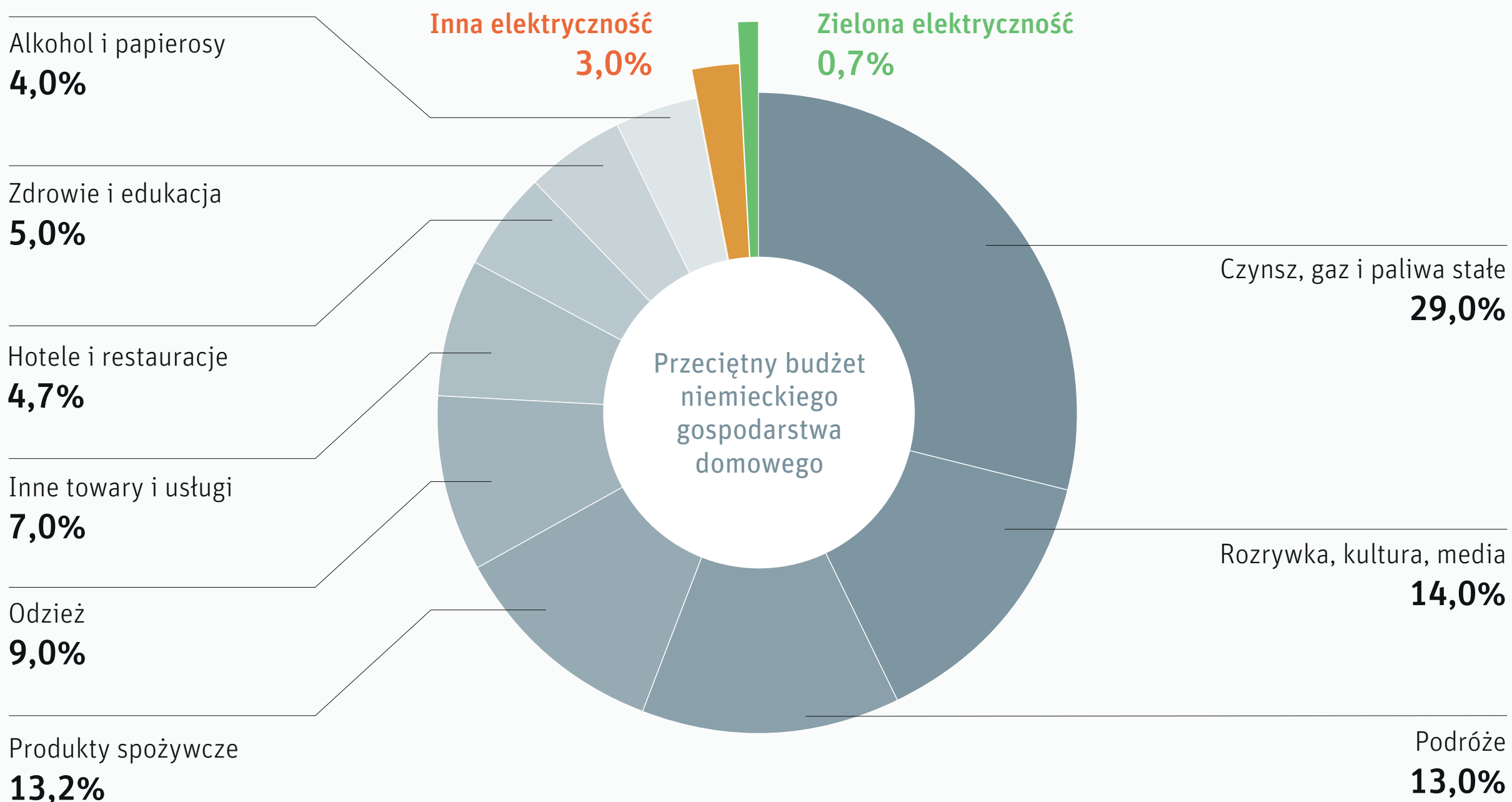

Rekordowy
bilans eksportu
energii elektrycznej
netto
+54TWh

Koszt zielonej elektryczności stanowi mniej niż 1% przeciętnego budżetu niemieckiego gospodarstwa domowego

Wydatki przeciętnego niemieckiego gospodarstwa domowego przy dopłacie do OZE na poziomie 5 centów, 2013 r.

Źródło: www.unendlich-viel-energie.de

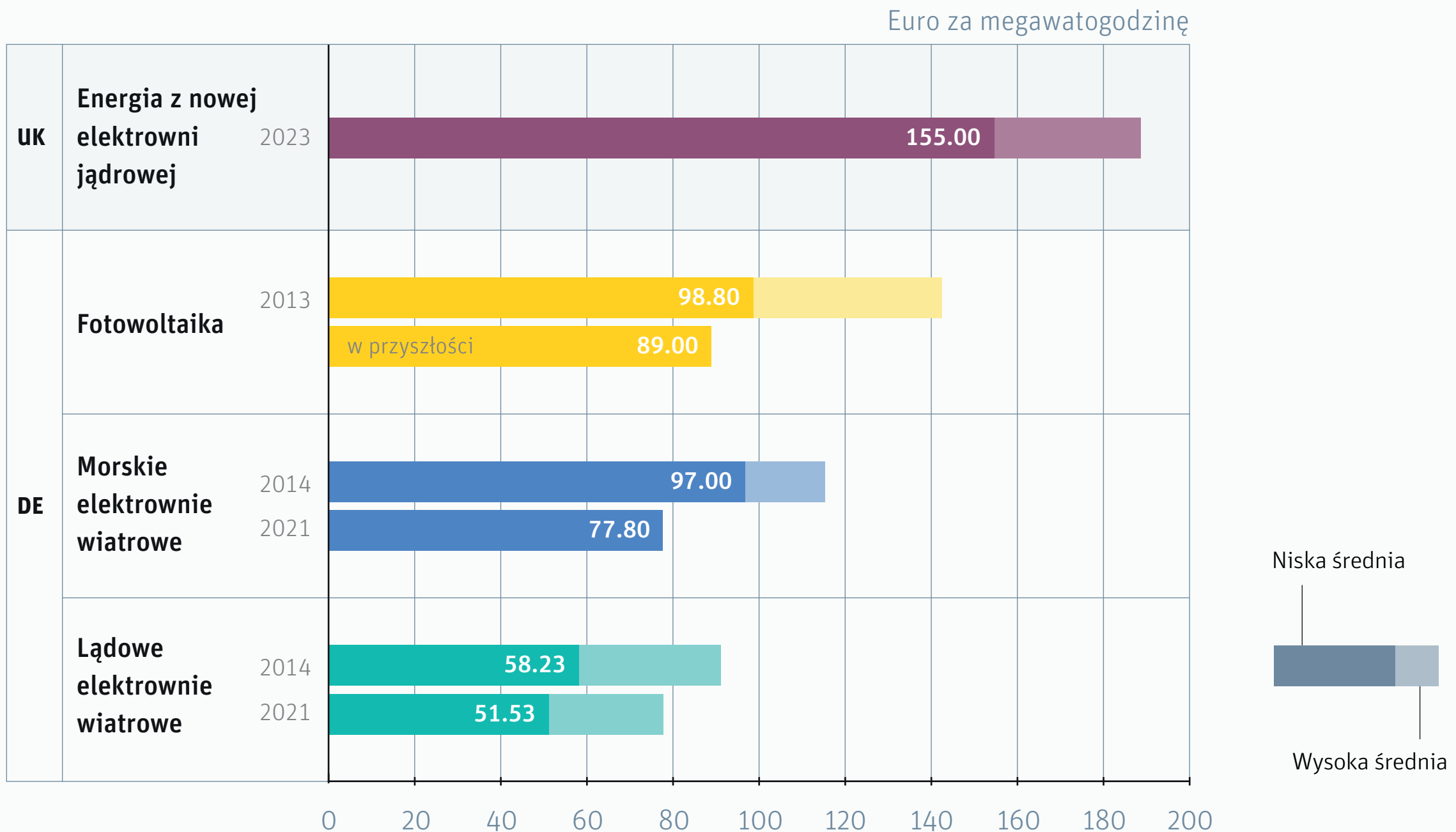

Cena energii przyszłej elektrowni jądrowej już teraz jest wyższa niż koszt energii wiatrowej i słonecznej

Porównanie taryf gwarantowanych dla wiatru i fotowoltaiki z ceną wykonania za energię jądrową produkowaną w Hinkley

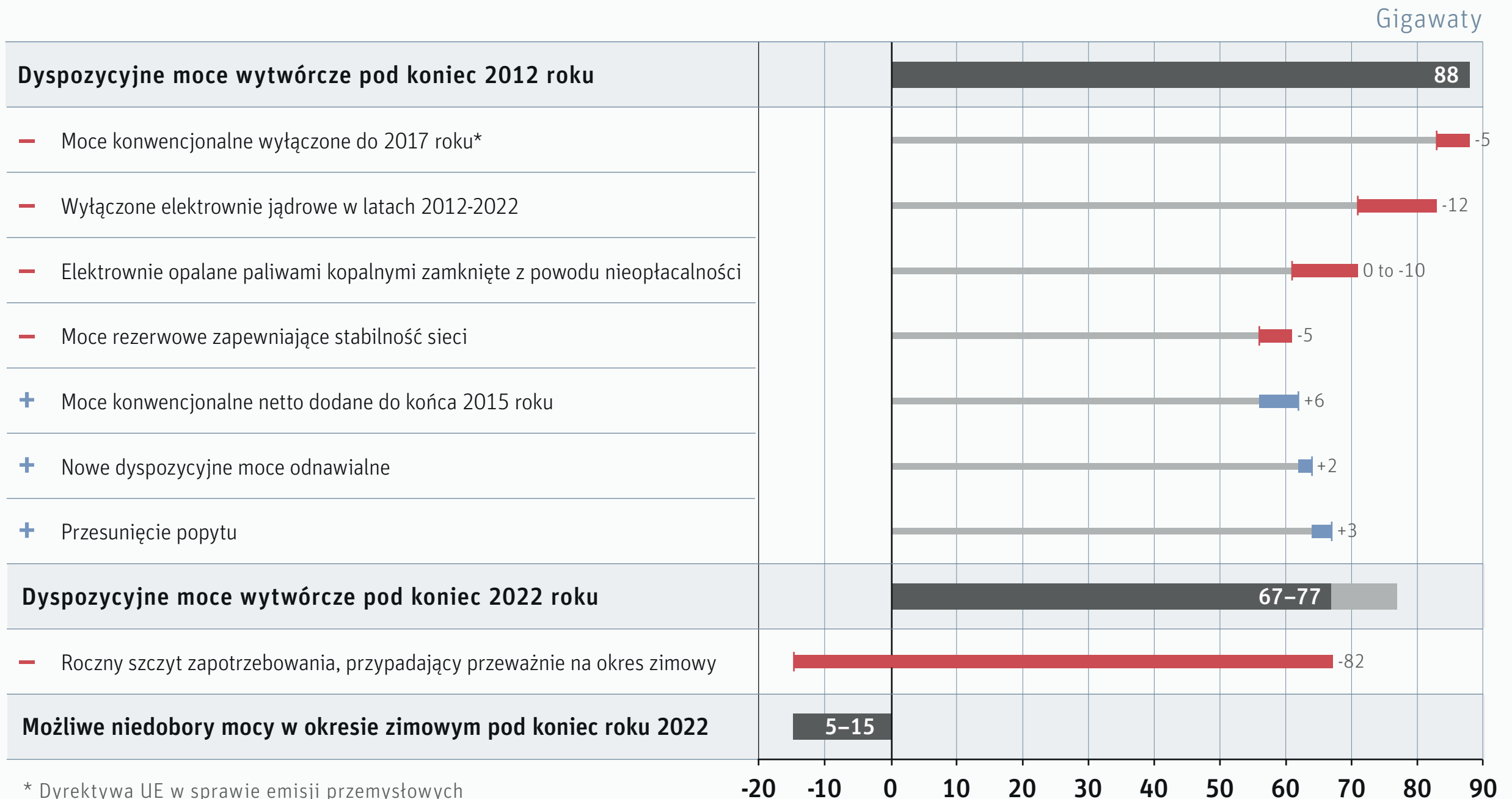
Źródło: Oxfam

Czy Niemcy potrzebują rynku mocy żeby zrekompensować niższą produkcję z OZE w okresie zimowym?

Prognoza rezerwowych mocy wytwórczych w latach 2012-2022

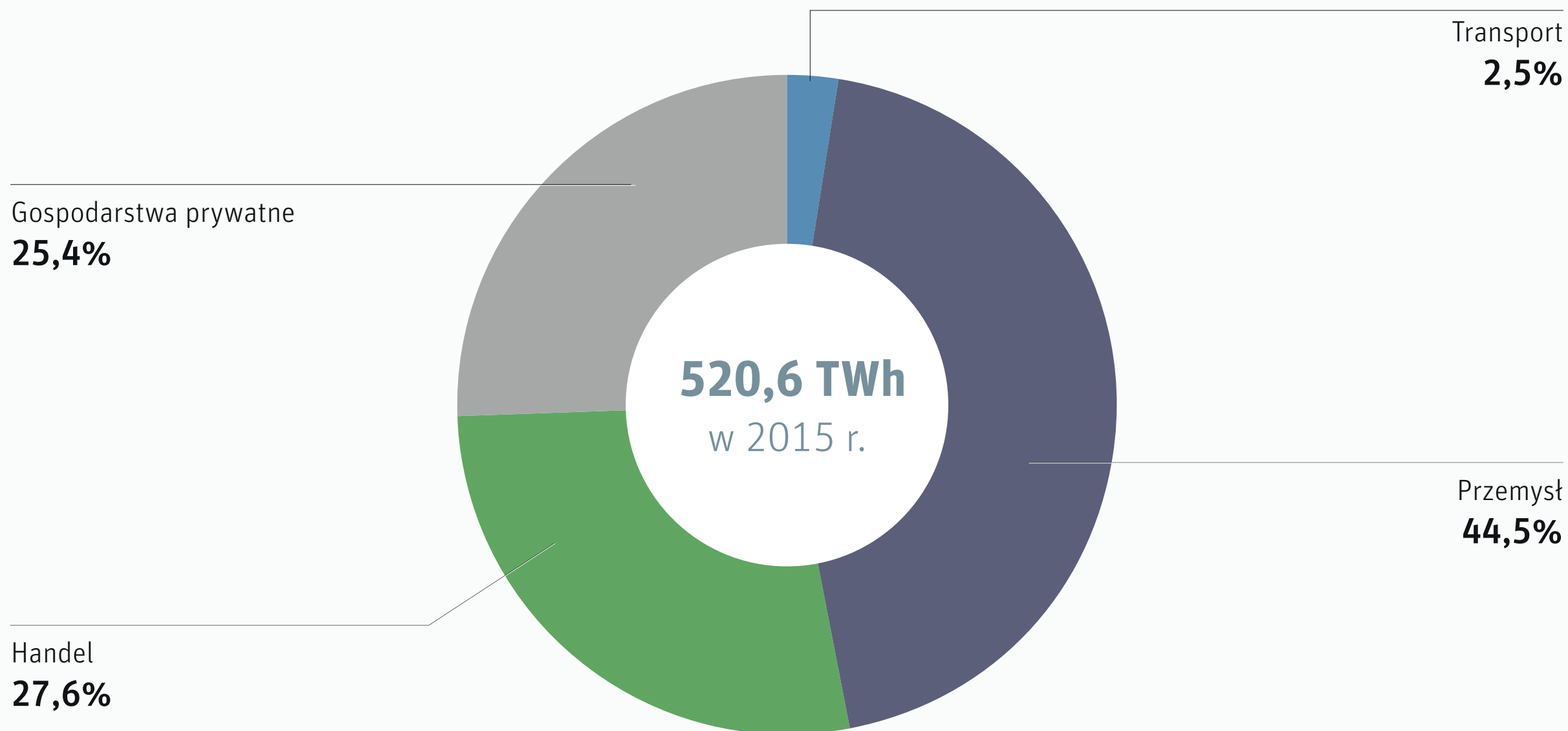
Źródło: Agora Energiewende

Przemysł zdecydowanie największym konsumentem energii elektrycznej w Niemczech

Zużycie energii elektrycznej według branż

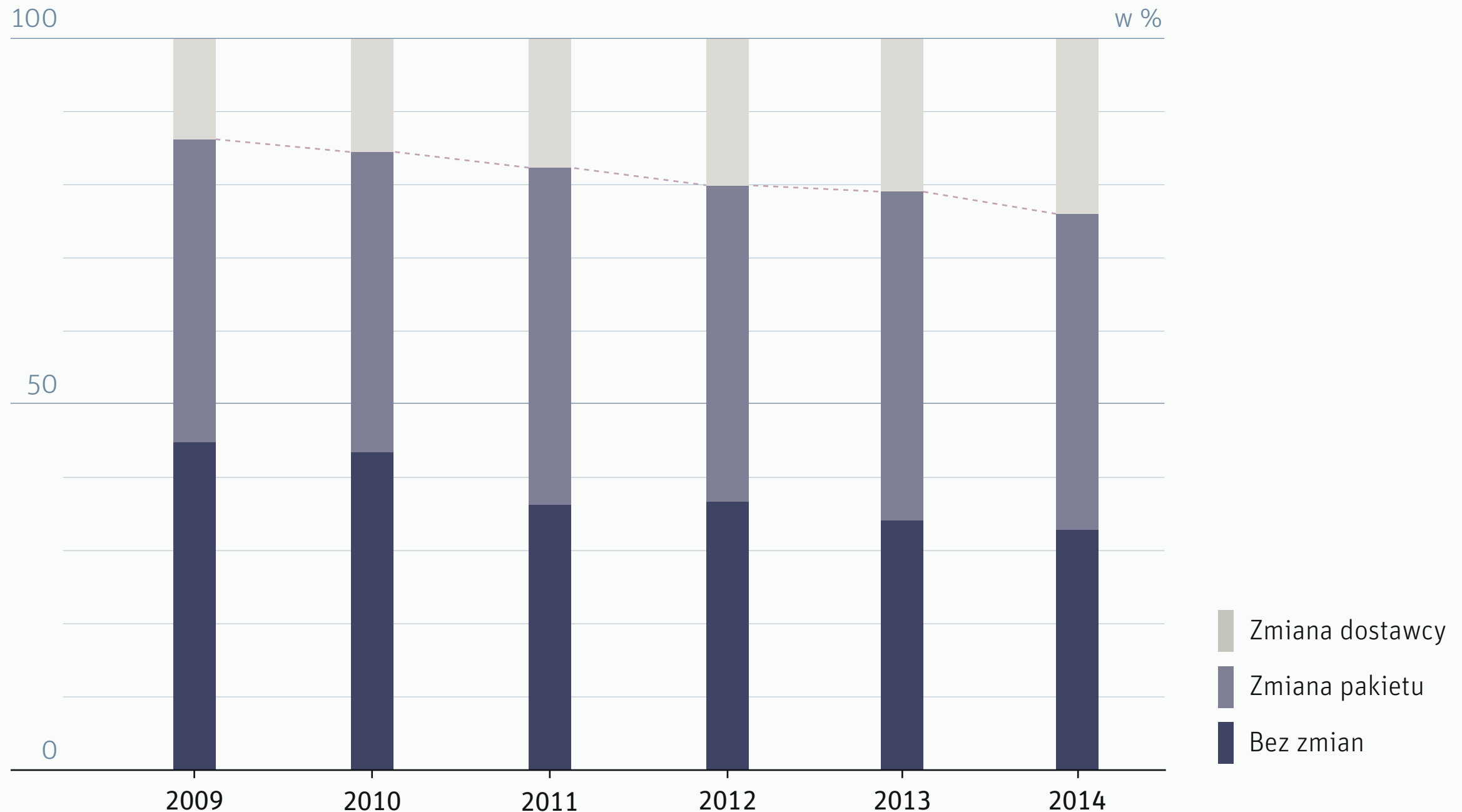
Źródło: Federalne Ministerstwo Gospodarki i Energii, Federalny Urząd Statystyczny

Niemieckie gospodarstwa domowe nie śpieszą się ze zmianą dostawcy prądu

Pakiety energetyczne wybierane w Nadrenii Północnej i Westfalii w latach 2009-2014

Źródło: Verbraucherzentrale NRW

W najbliższych latach koszt ekologicznej energii elektrycznej w Niemczech może zacząć maleć

Ceny hurtowe za energię (roczne kontrakty terminowe Phelix Base) i dopłaty do OZE

Źródło: Agora Energiewende i Oeko-Institut

